II

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22 Ιουνίου 2006

σχετικά με την *ειδική* χρηματοδότηση των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων των Κάτω Χωρών C 2/2004/(πρώην NN 170/2003)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2006) 2084]

(Το κείμενο στην ολλανδική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2008/136/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το πρώτο εδάφιο του άρθρου 88 παράγραφος 2,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο (α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις ([1]),

Αφού έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις τους,

Εκτιμώντας ότι:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1 **ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

(1) Στη διάρκεια του 2002 ([2]) και του 2003 ([3]) η Επιτροπή έλαβε διάφορες καταγγελίες ότι το σύστημα δημόσιας χρηματοδότησης που ισχύει για τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των Κάτω Χωρών συνιστά παράνομη και ασυμβίβαστη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

(2) Στη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης των καταγγελιών η Επιτροπή έλαβε πρόσθετες πληροφορίες από τους καταγγέλλοντες ([4]) καθώς και από τις αρχές των Κάτω Χωρών ([5]).

([1]) ΕΕ C 61, σσ. 8 της 10.03.2004.

([2]) Με επιστολή της 24ης Μαΐου 2002 από την CLT-UFA SA και τις συνδεδεμένες θυγατρικές της RTL/Holland Media Groep SA και Yorin TV BV· με επιστολή της 10ης Οκτωβρίου 2002 από την SBS Broadcasting· με επιστολή της 28ης Νοεμβρίου 2002 από την VESTRA.

([3]) Με επιστολή της 3ης Ιουνίου 2003 από την Dutch Newspaper Publishers Association και με επιστολή της 19ης Ιουνίου 2003 από την εκδοτική εταιρεία *De Telegraaf*.

([4]) Με επιστολές της 29ης Ιουνίου 2002, της 28ης Οκτωβρίου 2002, της 21ης Φεβρουαρίου 2003 και δύο επιστολές της 19ης Ιουνίου 2003.

([5]) Με επιστολές της 12ης Σεπτεμβρίου 2002 και της 18ης Σεπτεμβρίου 2002, σε απάντηση σε αίτηση παροχής πληροφοριών που υπέβαλε η Επιτροπή στις 24 Ιουνίου 2002.

(3) Μετά την προκαταρκτική εκτίμηση των εικαζόμενων μέτρων ενίσχυσης, η Επιτροπή πληροφόρησε τις Κάτω Χώρες με επιστολή της 3ης Φεβρουαρίου 2004 ότι είχε αποφασίσει να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 88 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά ορισμένα μέτρα τα οποία θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως νέα ενίσχυση.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([6]). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους όσον αφορά την ενίσχυση.

(5) Ο Κάτω Χώρες απήντησαν στην απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία με επιστολή της 30ής Απριλίου 2004. Επιπλέον, η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από 11 ενδιαφερόμενα μέρη ([7]). Με επιστολή της 29ης Απριλίου 2004 η Επιτροπή διαβίβασε τις παρατηρήσεις στις Κάτω Χώρες. Η απάντηση των αρχών των Κάτω Χωρών ελήφθη με επιστολή της 13ης Αυγούστου 2004.

(6) Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από τις αρχές των Κάτω Χωρών με επιστολές της 4ης Ιανουαρίου 2005 και 25ης Μαΐου 2005, στις οποίες οι αρχές των Κάτω Χωρών απήντησαν με επιστολές της 27ης Ιανουαρίου 2005 και 25ης Ιουλίου 2005. Πρόσθετες πληροφορίες ελήφθησαν από έναν από τους καταγγέλλοντες (*De Telegraaf*) στις 25 Ιουλίου 2005 και από τις αρχές των Κάτω Χωρών στις 2 Σεπτεμβρίου. Η Επιτροπή ζήτησε από τις αρχές των Κάτω Χωρών περαιτέρω διευκρινίσεις με ηλεκτρονικά μηνύματα στις 22 Νοεμβρίου 2005, στα οποία οι αρχές απήντησαν στις 25 Νοεμβρίου 2005. Η Επιτροπή, μετά από συνάντηση με τις αρχές, αποφάσισε ότι χρειαζόταν περαιτέρω διευκρινίσεις. Για τον σκοπό αυτό, στις 22 Δεκεμβρίου 2005 η Επιτροπή απέστειλε στις αρχές των Κάτω Χωρών αίτηση για την παροχή πληροφοριών, στην οποία οι αρχές των Κάτω Χωρών, αφού έλαβαν παράταση, απήντησαν στις 3 Φεβρουαρίου 2006. Όσον αφορά την εν λόγω απάντηση οι αρχές των Κάτω Χωρών και η Επιτροπή αντήλλαξαν περαιτέρω ηλεκτρονικά μηνύματα τον Φεβρουάριο και τον Απρίλιο του 2006.

(7) Στις 24 Σεπτεμβρίου 2004 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ των αρχών των Κάτω Χωρών και της Επιτροπής. Στις 27 Οκτωβρίου 2004 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με την *De Telegraaf*. Στις 5 Ιανουαρίου 2005 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με την *Broadcast Partners*. Στις 27 Ιουλίου 2005 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ της RTL και της Επιτροπής και στις 23 Σεπτεμβρίου 2005 μεταξύ της VESTRA και της Επιτροπής. Η Επιτροπή συναντήθηκε πάλι με τις αρχές των Κάτω Χωρών την 1η και στις 14 Φεβρουαρίου 2006.

(8) Εκτός από την παρούσα διαδικασία όσον αφορά «νέα ενίσχυση», η χρηματοδότηση των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων (στο εξής ΔΡΦ) μέσω ετήσιων κρατικών πληρωμών και του Ταμείου Προώθησης (*Stifo, Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Omroepproducties*) ([8]) εξετάζεται σε χωριστή διαδικασία «υφιστάμενης ενίσχυσης» (βλ. κρατική ενίσχυση αριθ. E-5/2005). Στην παρούσα απόφαση η Επιτροπή αναφέρεται στα μέτρα τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της «διαδικασίας υφιστάμενης ενίσχυσης» μόνο στον βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο για τη συνολική εικόνα της χρηματοδότησης των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Ωστόσο, η απόφαση δεν εξετάζει εάν οι τακτικές ετήσιες πληρωμές και οι πληρωμές από το Ταμείο Προώθησης συμβιβάζονται με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

(9) Η παρούσα απόφαση περιορίζεται επίσης στην εκτίμηση της χρηματοδότησης των κεντρικών δραστηριοτήτων των ΔΡΦ (τα αποκαλούμενα κύρια καθήκοντα) και ως εκ τούτου δεν αφορά δευτερεύουσες δραστηριότητες, όπως τις υπηρεσίες νέων μέσων μαζικής ενημέρωσης, την παροχή υπηρεσιών SMS και i-mode. Επίσης, η παρούσα απόφαση δεν θα εξετάσει την επένδυση της NOS στον φορέα εκμετάλλευσης δικτύου Nozema, που σύμφωνα με τους καταγγέλλοντες ενδέχεται να μην πραγματοποιήθηκε με όρους αγοράς. Τα θέματα αυτά θα εξεταστούν χωριστά.

(10) Τέλος, η απόφαση για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας κάλυπτε τη διαδικασία από το 1992. Ωστόσο, φαίνεται ότι οι πρώτες ειδικές πληρωμές πραγματοποιήθηκαν το 1994. Επιπλέον, υπάρχουν τώρα διαθέσιμα στοιχεία μέχρι το 2005, τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη. Ως εκ τούτου, η απόφαση καλύπτει την περίοδο από το 1994, όταν πραγματοποιήθηκε η πρώτη ειδική πληρωμή, μέχρι το 2005, που είναι το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν οριστικά στοιχεία. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι αρχές των Κάτω Χωρών κάλεσαν την Επιτροπή να λάβει υπόψη της και το 2006. Ωστόσο, τα στοιχεία για το 2006 είναι μόνο προσωρινά και για τον λόγο αυτό δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη.

2 ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

(11) Στο τμήμα 2.1 του παρόντος κεφαλαίου θα παρουσιαστούν οι φορείς στον (δημόσιο) ραδιοτηλεοπτικό τομέα και, στη συνέχεια, στο τμήμα 2.2, τα διαφορετικά στοιχεία του συστήματος χρηματοδότησης για τον τομέα ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων των Κάτω Χωρών γενικά. Στο πλαίσιο αυτό, θα αναφερθούν οι νομικές διατάξεις με τις οποίες ανατίθεται στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, θα εξηγηθούν οι διαφορετικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης (ετήσιες πληρωμές και ειδικές πληρωμές), και τέλος, θα περιγραφούν τα αποθέματα που έχουν δημιουργήσει και χρησιμοποιούν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς για την εκπλήρωση του δημόσιου καθήκοντός τους. Στη συνέχεια θα εξεταστούν οι εμπορικές δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών (τμήμα 2.5). Στο τμήμα 2.6 περιγράφεται η απόκτηση ποδοσφαιρικών δικαιωμάτων από την NOS και στο τμήμα 2.7 εξετάζεται η σχέση μεταξύ των ραδιοτηλεοπτικών φορέων και των φορέων εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης. Τέλος, στο τμήμα 2.8 παρουσιάζονται τα μέτρα που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας.

([6]) Βλ. υποσημείωση 1.

([7]) Association of Commercial Television in Europe (ACT), με επιστολή της 15ης Απριλίου 2004· Arbeitsgemeinschaft der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland (ARD), με φαξ της 8ης Απριλίου 2004· Broadcast Partners, τελικό με επιστολή της 27ης Απριλίου 2004· CLT-UFA, RTL/HMG και Yorin (στο εξής CLT-UFA), με επιστολή της 14ης Απριλίου 2004· De Telegraaf, με επιστολή της 15ης Απριλίου 2004· Groep Nederlandse Dagbladpers, με επιστολή της 21ης Απριλίου 2004· Publieke Omroep, με επιστολή της 21ης Απριλίου 2004· SBS Broadcasting BV, με επιστολή της 26ης Απριλίου 2004· Branchevereniging van Nederlandse kabelbedrijven (VECAI) με επιστολή της 8ης Απριλίου 2004· Vereniging van Commerciële Radio (VCR), με επιστολή της 13ης Απριλίου 2004.

([8]) Υπόθεση NN 32/91 εγκριθείσα από την Επιτροπή τον Ιούλιο του 1991.

2.1 **Φορείς στον (δημόσιο) τομέα ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων**

(12) Το σύστημα δημόσιων υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων συνίσταται σε διαφορετικές οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων οκτώ ιδιωτικών ενώσεων (ιδιωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς με μέλη στα οποία έχει ανατεθεί αποστολή δημόσιας υπηρεσίας) και δέκα ιδιωτικών ιδρυμάτων (ιδιωτικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς χωρίς μέλη στα οποία να έχει ανατεθεί αποστολή δημόσιας υπηρεσίας) ([9]).

(13) Εκτός από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς που αναφέρονται στην παράγραφο 12, το σύστημα δημόσιων υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων περιλαμβάνει ακόμη έναν φορέα, την NOS, που διαδραματίζει διπλό ρόλο: το ρόλο ενός δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα, υπεύθυνου για ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα (με την επωνυμία «NOS RTV») και το ρόλο του συντονιστή όλου του συστήματος δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων που έχει ανατεθεί στο διοικητικό συμβούλιο της NOS (με την επωνυμία «Publieke Omroep» στο εξής αναφερόμενος ως PO). Ο PO, του οποίου οι λειτουργίες και τα καθήκοντα ρυθμίζονται από τον νόμο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων, συντονίζει τα τρία δημόσια τηλεοπτικά κανάλια και δύο φορές τον χρόνο υποβάλλει εκθέσεις στην αρχή μέσων μαζικής ενημέρωσης όσον αφορά τις δραστηριότητες των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων.

(14) Η NOS λαμβάνει χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης τόσο για τα καθήκοντα που ασκεί ως «PO» όσο και για αυτά που ασκεί ως NOS RTV.

(15) Τα τηλεοπτικά προγράμματα δημόσιων υπηρεσιών μεταδίδονται από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς σε τρία δημόσια κανάλια ([10]).

(16) Η Οργάνωση Ραδιοτηλεοπτικής Παραγωγής των Κάτω Χωρών (*Nederlands Omroepbedrijf*, στο εξής αναφερόμενη ως NOB) αποτελεί επίσης μέρος του δημόσιου συστήματος ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων. Η NOB καταγράφει, προετοιμάζει για μετάδοση και μεταδίδει ήχο, κινούμενες εικόνες και στοιχεία σε όλα τα πιθανά κανάλια διανομής. Η NOB παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες σε εμπορικούς και δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Οι υπηρεσίες που παρέχει στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς θεωρούνται ως δημόσιες υπηρεσίες από την κυβέρνηση των Κάτω Χωρών και λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση ([11]).

(17) Ένα ξεχωριστό ίδρυμα (*Stichting Ether Reclame*, στο εξής αναφερόμενο ως STER) είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την πώληση διαφημιστικού χώρου και τη μετάδοση διαφημίσεων στα δημόσια κανάλια. Το STER είναι αρμόδιο για τον χρόνο μετάδοσης που του έχει χορηγηθεί. Τα έσοδα του STER μεταφέρονται απευθείας στο κράτος.

(18) Εκτός από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς υπάρχουν διάφοροι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς που αναπτύσσουν δραστηριότητες σε εθνικό επίπεδο. Οι εν λόγω εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς είναι για παράδειγμα οι RTL [RTL 4, 5 και 7 (όλοι από τον όμιλο CLT-UFA) ή οι SBS6, NET5 και Veronica (από τον όμιλο SBS Broadcasting group) ή Talpa (Talpa Media Holding)]. Τα έσοδα των εν λόγω φορέων προέρχονται κυρίως από τις τηλεοπτικές διαφημίσεις.

2.2 **Ρυθμιστικό πλαίσιο των δημόσιων υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων**

(19) Ο ραδιοτηλεοπτικός τομέας ρυθμίζεται από τον νόμο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΝΜΜΕ) και το διάταγμα για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΔΜΜΕ). Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς επιτρέπεται από τον νόμο να ασκούν τέσσερις κατηγορίες δραστηριοτήτων που ορίζονται στον ισχύοντα ΝΜΜΕ ως «κύριο καθήκον», «δευτερεύοντα καθήκοντα», «δευτερεύουσες δραστηριότητες» και «δραστηριότητες ένωσης». Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς είναι επιλέξιμοι για τη χορήγηση κρατικής χρηματοδότησης για το «κύριο καθήκον» και τα «δευτερεύοντα καθήκοντα».

2.2.1 ***Νομικοί ορισμοί***

Κύρια καθήκοντα

(20) Το άρθρο 13(c)(1) του ΝΜΜΕ περιγράφει το «κύριο καθήκον» των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων ως:

α) την πολυφωνική και ποιοτική προσφορά προγραμμάτων για γενική μετάδοση στους τομείς της ενημέρωσης, του πολιτισμού, της εκπαίδευσης και της ψυχαγωγίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και τη μετάδοσή τους ή την εξασφάλιση της μετάδοσής τους σε ανοικτά κανάλια·

β) την άσκηση όλων των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την προσφορά προγραμμάτων και την απαραίτητη μετάδοση για τον σκοπό αυτό·

γ) τη μετάδοση προγραμμάτων που προορίζονται για χώρες και περιοχές εκτός των Κάτω Χωρών και για ολλανδούς πολίτες που διαμένουν στο εξωτερικό.

(21) Το άρθρο 13c(2) του ΝΜΜΕ καθορίζει τις γενικές απαιτήσεις για τα προγράμματα που μεταδίδονται από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Τα προγράμματα πρέπει να *δίνουν μια ισορροπημένη εικόνα της κοινωνίας καθώς και των συμφερόντων και απόψεων που υπάρχουν στον πληθυσμό όσον αφορά την κοινωνία, τον πολιτισμό και τη φιλοσοφία· και τα προγράμματα*

α) *πρέπει να είναι προσβάσιμα από όλο τον πληθυσμό στις σχετικές περιοχές·*

β) *συμβάλουν στην πολυφωνία και την πολιτιστική ποικιλομορφία στις Κάτω Χώρες (…).*

(22) Επιπλέον, ο συνολικός χρόνος προγράμματος που θα πρέπει να κατανεμηθεί σε διαφορετικές κατηγορίες, όπως πολιτισμός, εκπαίδευση και ψυχαγωγία, ρυθμίζεται με προκαθορισμένα ποσοστά. ([12])

(23) Το άρθρο 16 του ΝΜΜΕ ορίζει ότι ορισμένα καθήκοντα εκτελούνται από την NOS RTV και ορίζει τις λεπτομέρειες των εν λόγω καθηκόντων. Αυτά καλύπτουν την παροχή αθλητικής κάλυψης, συμπεριλαμβανομένης αλλά όχι μόνο των αγώνων και των αγώνων κυπέλλου και διεθνών γεγονότων. Το ποσοστό του συνολικού χρόνου μετάδοσης που αφιερώνεται σε αυτού του είδους τα αθλητικά γεγονότα δεν προκαθορίζεται βάσει κανονισμού. Στην πράξη η NOS RTV έχει ως στόχο να αφιερώνει 9-11 % του συνολικού χρόνου μετάδοσης σε αθλητικά προγράμματα ([13]).

([9]) Οι ενώσεις με μέλη είναι οι KRO, AVRO, NCRV, EO, TROS, BNN, VARA και VPRO. Οι αυτόνομες ιδιωτικές οργανώσεις είναι: NPS, Teleac/NOT, RVU, VKZ, RKK, HOS, NMO, OHM, NIK, BOS.

([10]) «Nederland 1, 2 και 3».

([11]) Βλ. άρθρο 90 του νόμου για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

([12]) Βλ. άρθρα 50 και 54 του ΝΜΜΕ.

([13]) Βλέπε Σχέδιο Πολιτικής 2000-2010 της NOS.

(24) Οι ραδιοτηλεοπτικές ενώσεις δικαιούνται χρόνο μετάδοσης για την παροχή εθνικών τηλεοπτικών πραγμάτων και έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση για την εκτέλεση του εν λόγω καθήκοντος [άρθρο 31(4) ΝΜΜΕ].

Δευτερεύοντα καθήκοντα

(25) Σύμφωνα με το άρθρο 13c(3) του ΝΜΜΕ που θεσπίστηκε το 2000, το σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης *μπορεί να εκπληρώσει επίσης το καθήκον του, όπως αυτό αναφέρεται στην πρώτη παράγραφο, εξασφαλίζοντας μέσα παροχής και διανομής υλικών για προγράμματα, διαφορετικών από αυτά που περιλαμβάνονται στην παράγραφο (1)(α).* Με άλλα λόγια οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς μπορούν να μεταδίδουν το περιεχόμενο δημόσιας υπηρεσίας, που αναφέρθηκε στην παράγραφο 20 ως κύριο καθήκον, σε άλλες πλατφόρμες μέσων μαζικής ενημέρωσης (για παράδειγμα Διαδίκτυο).

(26) Τα αποκαλούμενα «δευτερεύοντα καθήκοντα» πρέπει να πληρούν συγκεκριμένους όρους. Για παράδειγμα, δεν πρέπει να αποφέρουν κέρδη σε τρίτα μέρη (άρθρο 55 ΝΜΜΕ). Η διατήρηση ιστοχώρων ή θεματικών καναλιών αποτελούν παραδείγματα των εν λόγω δευτερευόντων καθηκόντων.

(27) Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η εκμετάλλευση τόσο των «κύριων» όσο και των «δευτερευόντων» καθηκόντων αποφέρει έσοδα στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς που θα χρησιμοποιηθούν για σκοπούς δημόσιας υπηρεσίας ([14]).

Δευτερεύουσες δραστηριότητες και δραστηριότητες ένωσης

(28) Οι ολλανδοί δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς μπορούν επίσης να ασκούν δραστηριότητες που ορίζονται ως δευτερεύουσες δραστηριότητες και δραστηριότητες ένωσης. Οι δευτερεύουσες δραστηριότητες ([15]) πρέπει να πληρούν ορισμένους καταστατικούς όρους. Παραδείγματα ανάλογων δευτερευουσών δραστηριοτήτων είναι η πώληση οδηγών προγραμμάτων, η χορηγία, η πώληση δικαιωμάτων προγραμμάτων και υλικού σχετικού με προγράμματα, η μίσθωση χώρου γραφείων και η οργάνωση προβολών drive-in.

(29) Άλλες δραστηριότητες είναι οι αποκαλούμενες «δραστηριότητες ένωσης». Οι δραστηριότητες ένωσης είναι δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι ραδιοτηλεοπτικές ενώσεις και τα μέλη τους. Σ'αυτές περιλαμβάνονται η έκδοση περιοδικών και η οργάνωση και πώληση ταξιδίων.

2.2.2 ***Ανάθεση καθηκόντων και επίβλεψη***

(30) Μία ανεξάρτητη αρχή μέσων μαζικής ενημέρωσης (*Commissariaat voor de Media*) έχει το καθήκον να μεριμνά για τη συμμόρφωση με τις χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις για τα προγράμματα που θέτει ο ΝΜΜΕ και η νομοθεσία εφαρμογής (άρθρο 9 του ΝΜΜΕ).

(31) Η αρχή ΜΜΕ έχει νομικό καθήκον, που θεσπίζεται στο άρθρο 134 του ΝΜΜΕ, να μεριμνά ώστε οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους, συμπεριλαμβανομένων των ποσοστώσεων που ισχύουν για τα διαφορετικά είδη προγραμμάτων. Η επιτροπή ΜΜΕ μπορεί να επιβάλλει πρόστιμα για αθέτηση υποχρεώσεων. Επιπλέον, η αρχή ΜΜΕ ελέγχει εάν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς τηρούν τις νομικές υποχρεώσεις όσον αφορά τη χορηγία και τη διαφήμιση.

(32) Η αρχή ελέγχει ετησίως εάν οι λογαριασμοί των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων, βάσει υποβαλλόμενων λογιστικών εκθέσεων, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του ΝΜΜΕ, του διατάγματος για τα ΜΜΕ και το χρηματοοικονομικό εγχειρίδιο. Εάν αυτό συμβαίνει, η αρχή επισημοποιεί τα (προϋπολογιζόμενα) ποσά για την τακτική παροχή προγράμματος (άρθρα 100 και 101 του ΝΜΜΕ).

2.3 **Πηγές χρηματοδότησης των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων**

(33) Οι κύριες χρηματοδοτικές πηγές των ΔΡΦ είναι οι ετήσιες πληρωμές από το κράτος. Προκειμένου να απορροφήσουν τις δημοσιονομικές διακυμάνσεις, οι ΔΡΦ επιτρέπεται να διατηρούν ορισμένα αποθέματα. Επιπλέον, από το 1994 οι ΔΡΦ λαμβάνουν ειδικές πληρωμές.

(34) Δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί η συμβατότητα της *ειδικής* χρηματοδότησης χωρίς να ληφθούν υπόψη άλλες πηγές δημόσιας χρηματοδότησης, η ακόλουθη περιγραφή καλύπτει τόσο τις ετήσιες όσο και τις ειδικές πληρωμές (μολονότι οι ετήσιες πληρωμές και οι πληρωμές Stifo δεν αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης, αλλά θα εξεταστούν ξεχωριστά στο πλαίσιο της εκκρεμούσας έρευνας για «υφιστάμενη ενίσχυση» αριθ. E-5/2005).

2.3.1 ***Ετήσιες πληρωμές***

(35) Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών λαμβάνουν ετησίως χρηματοοικονομικές εισφορές από τον κρατικό προϋπολογισμό για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Κατά την περίοδο 1994-2005 οι εν λόγω πληρωμές ανήλθαν συνολικά στο ποσό σχεδόν των 7,1 δισεκατ. ευρώ. Από το ποσό αυτό, σχεδόν 819,6 εκατ. ευρώ μεταβιβάστηκαν στον ΡΟ για τον διοικητικό και συντονιστικό ρόλο του· το υπόλοιπο ποσό των 6,3 δισεκατ. ευρώ καταβλήθηκε στους μεμονωμένους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Ο προϋπολογισμός για τα ΜΜΕ τροφοδοτείται από διάφορες πηγές: την κρατική εισφορά ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (που εισπράττεται από τους φορολογούμενους), τα διαφημιστικά έσοδα από το STER και τα έσοδα από το Γενικό Ταμείο Ραδιοτηλεοπτικής Μετάδοσης (*Algemene Omroepreserve*, στο εξής αναφερόμενο ως AOR) ([16]). Το επίπεδο του προϋπολογισμού για τα ΜΜΕ θέτει ένα ανώτατο όριο για το ποσό της ετήσιας χρηματοδότησης που μπορεί να διατεθεί στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (και άλλες οργανώσεις ΜΜΕ).

2.3.2 ***Stifo***

(36) Εκτός από τις ετήσιες πληρωμές, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς λαμβάνουν πληρωμές από το Stifo (Ταμείο Προώθησης

([14]) Χορηγία, αλλά επίσης έσοδα από την πώληση εισιτηρίων, συνδρομές, υπηρεσίες SMS κλπ. (βλέπε Οικονομικό Εγχειρίδιο, έκδοση 2005, σ. 18).

([15]) Εντάχθηκαν στον Νόμο για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης με νόμο της 5ης Ιουλίου 1997.

([16]) Το AOR είναι απόθεμα για τη δημόσια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση το οποίο διαχειρίζεται η αρχή μέσων μαζικής ενημέρωσης. Το AOR χρησιμοποιείται για την κάλυψη ελλειμμάτων που οφείλονται σε χαμηλότερα διαφημιστικά έσοδα κατά τη διάρκεια του δημοσιονομικού έτους. Χρησιμοποιείται επίσης ως κάλυψη στην περίπτωση ρευστοποίησης δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα που δεν έχει δικά του αποθέματα, και ως τρέχων λογαριασμός μεταξύ του υπουργείου και της αρχής ΜΜΕ. Τέλος, το AOR καλύπτει γενικά τα επιπλέον έξοδα που προκύπτουν σε περίπτωση αύξησης των τιμών. Στις ετήσιες πληρωμές υπολογίζονται οι αυξήσεις τιμών μόνο δύο έτη μετά την αύξηση. Το AOR καλύπτει αυτό το ενδιάμεσο διάστημα.

για πολιτιστικές παραγωγές). Οι πόροι που χορηγεί το Stifo θεωρούνται κρατική ενίσχυση, που όμως έχει εγκριθεί από την Επιτροπή (NN 32/91). Το μέτρο ενίσχυσης Stifo, κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ως υφιστάμενη κρατική ενίσχυση. Οι πληρωμές Stifo στους επιμέρους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (ο PO δεν έλαβε καμία πληρωμή από το Stifo) ανήλθαν σε 155 εκατ. ευρώ κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

2.3.3 **Ειδικές πληρωμές**

(37) Εκτός από τις μεταφορές που αναφέρονται στις παραγράφους 34 και 35 και θεωρούνται ως κανονικές πηγές χρηματοδότησης των ΔΡΦ, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς αποτέλεσαν αποδέκτες διάφορων πληρωμών σε ειδική βάση. Οι εν λόγω πληρωμές πραγματοποιήθηκαν είτε άμεσα στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ή χορηγήθηκαν μέσω ειδικών ταμείων και αποθεμάτων.

2.3.3.1 *Πληρωμές εξισωτικών ταμείων*

(38) Τα εξισωτικά ταμεία αποτελούν ειδικό τμήμα του προϋπολογισμού ΜΜΕ. Κατά την περίοδο 1996-1998, μεταφέρθηκε ποσό [...] ([17]) εκατ. ευρώ από τα εξισωτικά ταμεία στον RTV. Τα εξισωτικά ταμεία δημιουργήθηκαν το 1996 για να συγχρηματοδοτηθούν οι αυξηθείσες τιμές για τα δικαιώματα προγραμμάτων. Οι όροι υπό τους οποίους μπορούν να διατεθούν τα χρήματα εγκρίθηκαν με κοινή συμφωνία μεταξύ του κράτους και των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Εάν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν είναι σε θέση από τους κανονικούς προϋπολογισμούς τους να αγοράσουν δικαιώματα των οποίων οι τιμές αυξήθηκαν υπερβολικά, το κράτος ισοφαρίζει χρηματοδοτικά, δηλαδή συγχρηματοδοτεί με ίσο ποσό την αγορά των εν λόγω δικαιωμάτων.

2.3.3.2 *Πληρωμές FOR*

(39) Το 1998 το Υπουργείο Πολιτισμού απέκτησε τη δυνατότητα (άρθρο 106α του ΝΜΜΕ) να μεταφέρει χρήματα σε ειδική βάση από το AOR (γενικό απόθεμα ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης το οποίο διαχειρίζεται η αρχή ΜΜΕ) σε ταμείο για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων πρωτοβουλιών του PO. Το ταμείο δημιουργήθηκε το 1999 με την ονομασία «FOR» και ελέγχεται από τον PO.

(40) Η αρχή είναι ότι εάν το AOR υπερβεί τα 90,8 εκατ. ευρώ υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς στο FOR. Ωστόσο, αυτό δεν αποτελεί αυτόματη διαδικασία. Κάθε χρόνο το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Επιστημών αποφασίζει εάν είναι δυνατή η μεταβίβαση και αν ναι, το ποσό που μπορεί να μεταφερθεί. Σε περίπτωση έγκρισης της μεταφοράς, οι κανόνες καθορίζονται σε πρωτόκολλο. Πρωτόκολλα αυτού του είδους θεσπίστηκαν το 1999 και το 2001. Βάσει του νόμου ΜΜΕ [άρθρο 99 2(d)], ο προϋπολογισμός πρέπει επίσης να περιέχει περιγραφή του τρόπου με τον οποίο το διοικητικό συμβούλιο προτείνει τη διάθεση των χρημάτων. Βάσει της εν λόγω πρότασης, ο υπουργός μπορεί στη συνέχεια να διαθέσει ποσά από το FOR στον PO, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς που έχουν καθοριστεί από τον υπουργό όταν ενέκρινε τη διάθεση των χρημάτων ([18]). Μολονότι το FOR είναι ταμείο που αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες PO, δεν συνιστά απόθεμα συγκαταλεγόμενο στα περιουσιακά στοιχεία του PO.

(41) Τα χρήματα που τίθενται στη διάθεση του FOR επιτρέπουν στον PO να δώσει μια ποιοτική ώθηση, να βελτιώσει τα προγράμματα και να επενδύσει στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς γενικά. Ειδικότερα, ο στόχος του FOR είναι:

— να αντισταθμίσει το μειωμένο διαφημιστικό εισόδημα του STER·

— να ενισχύσει την ποικιλία και ποιότητα των προγραμμάτων όταν αυτό συνεπάγεται πρόσθετα αρχικά έξοδα· και,

— να χρηματοδοτήσει επενδύσεις που στηρίζουν συνολικά τον τομέα των δημόσιων υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων στις Κάτω Χώρες.

(42) Μέχρι το 2005 το σύστημα δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων είχε λάβει 191,2 εκατ. ευρώ από το FOR εκ των οποίων τα 157,4 εκατ. ευρώ μεταβιβάστηκαν στους επιμέρους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς και 33,8 εκατ. ευρώ στον PO.

2.3.3.3 *Πληρωμές CoBo*

(43) Το ταμείο συμπαραγωγής (*Coproductiefonds Binnenlandse Omroep*: στο εξής CoBo) δημιουργήθηκε για να χρηματοδοτηθούν συμπαραγωγές μεταξύ των ολλανδών δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων και άλλων παραγωγών προγραμμάτων. Το εισόδημά του προέρχεται από έσοδα από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που πληρώνουν οι βέλγοι και οι γερμανοί φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης για τη διανομή των τριών ολλανδικών καναλιών στο Βέλγιο και στη Γερμανία. Το ταμείο δημιουργήθηκε από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς οι οποίοι το διαχειρίζονται μέσω ιδρύματος. Το διοικητικό συμβούλιο του ιδρύματος αποτελείται από διαχειριστές των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων.

(44) Το 1994 οι αρχές των Κάτω Χωρών αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν πληρωμές σε δύο υποταμεία υπό τη διαχείριση της CoBo, συγκεκριμένα το «Ταμείο Κινηματογράφου» το οποίο χρηματοδοτεί κινηματογραφικές ταινίες και ντοκιμαντέρ, και το *σχέδιο* «Telefilm» το οποίο έχει ως στόχο να προωθήσει την παραγωγή προγράμματος τηλεοπτικών ταινιών υψηλής ποιότητας.

(45) Οι επιμέρους δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έλαβαν 31,7 εκατ. ευρώ δημόσιου χρήματος από το ταμείο CoBo κατά την περίοδο 1994-2005 (ο PO δεν έλαβε κανένα ποσό από το CoBo).

2.4 **Τα αποθέματα των επιμέρους ραδιοτηλεοπτικών φορέων**

(46) Κάθε δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας διατηρεί ορισμένα αποθέματα, τα οποία είναι, τυπικά, ένα απόθεμα προγράμματος και ένα απόθεμα είτε ένωσης είτε ιδρύματος, ανάλογα με το εάν ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας αποτελεί ένωση ή ίδρυμα.

([17]) Εμπίπτει στην υποχρέωση περί απορρήτου.

([18]) Επιστολή της 24ης Φεβρουαρίου 2006, σσ. 3-4.

2.4.1 ***Αποθέματα προγράμματος***

(47) Οι επιμέρους δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς επιτρέπεται να αυξήσουν τα αποθέματά τους όταν τα συνολικά έσοδα υπερβαίνουν τα συνολικά έξοδα. Τα εν λόγω αποθέματα προγράμματος μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη εξόδων προγραμμάτων στο μέλλον.

(48) Σύμφωνα με τις αρχές των Κάτω Χωρών, η αξία προγραμμάτων τα οποία έχουν παραχθεί αλλά δεν έχουν ακόμη μεταδοθεί προστίθεται στα αποθέματα προγράμματος ([19]). Τα αποθέματα προγράμματος κατά συνέπεια αντανακλούν επίσης την αξία προγραμμάτων που έχουν ήδη παραχθεί. Το 2005 τα συνολικά αποθέματα προγράμματος που διατηρούσαν οι επιμέρους δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ήταν 78,6 εκατ. ευρώ.

(49) Το 2005 ο ΡΟ αποφάσισε ότι μέρος των εν λόγω αποθεμάτων προγράμματος θα έπρεπε να μεταβιβαστεί στον ίδιο, αλλά επετράπη στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς να διατηρήσουν αποθέματα ποσοστού μέχρι 5-10 % του ετήσιου προϋπολογισμού τους. Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς μεταβίβασαν στον ΡΟ ποσό 42,457 εκατ. ευρώ.

2.4.2 ***Αποθέματα ένωσης***

(50) Οι ενώσεις δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων ξεκίνησαν ως οργανισμοί ιδιωτικού δικαίου. Με την πάροδο των ετών δημιούργησαν τα δικά τους αποθέματα ένωσης από εισφορές και κληροδοτήματα των μελών τους. Τα αποθέματα ένωσης προέρχονται κατά συνέπεια από ιδιωτικούς πόρους. Το 1993 η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών αποφάσισε να «παγώσει» τα αποθέματα ένωσης. Από τότε τα κέρδη που προέρχονται από τις δραστηριότητες της ένωσης και άλλες μη δημόσιου χαρακτήρα δραστηριότητες πρέπει κατ'αρχήν ([20]) να χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες με χαρακτήρα δημόσιας υπηρεσίας και δεν μπορούν πλέον να μεταβιβάζονται στα αποθέματα ένωσης. Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στις Κάτω Χώρες διέθεταν το 2005 συνολικό απόθεμα ένωσης σχεδόν 131,1 εκατ. ευρώ.

2.4.3 ***Απόθεμα ιδρύματος NOS RTV και μικρότερων ραδιοτηλεοπτικών φορέων***

(51) Οι NOS RTV, NPS και άλλοι μικρότεροι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς χωρίς μέλη (άρθρο 39f του NMME) διαθέτουν ένα «απόθεμα ιδρύματος» («*stichtingsreserve*»). Το συνολικό επίπεδο των αποθεμάτων ιδρύματος το 2005 ήταν 42,2 εκατ. ευρώ ([21]).

2.5 **Η διαφημιστική δραστηριότητα στα κανάλια δημόσιας υπηρεσίας**

(52) Όπως ήδη προαναφέρθηκε, το STER είναι υπεύθυνο για την πώληση διαφημίσεων στα κανάλια δημόσιας υπηρεσίας.

(53) Οι άλλες κύριες εταιρείες πώλησης τηλεοπτικών διαφημίσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά των Κάτω Χωρών είναι η IP και η SBS. Η IP πωλεί διαφημίσεις εξ ονόματος των εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων RTL4, RTL5 και Yorin. Η SBS πωλεί διαφημίσεις για τους εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς της SBS6, Net 5 και Veronica. Εκτός από τις IP και SBS υπάρχουν και μερικοί άλλοι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς που επίσης πωλούν διαφημίσεις ([22]). Οι τιμές που χρεώνει το STER υπολογίζονται βάσει προβλέψεων από διαφημιστικές εταιρείες, τιμών των ανταγωνιστών και βάσει του ιστορικού των τιμών.

(54) Ο Πίνακας 1 στη συνέχεια παρουσιάζει την εξέλιξη του μεριδίου ακροαματικότητας των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων για τους οποίους το STER διαχειρίζεται την πώληση διαφημίσεων. Το μερίδιο ακροαματικότητας (θεατές ηλικίας 13+) μειώθηκε κατά τα τελευταία έτη από 38,8 το 1997 σε 35,4 % το 2005. Για την κατηγορία 20-49 ετών, το μερίδιο θεατών είναι ακόμη χαμηλότερο, συγκεκριμένα 27,2 %.

Πίνακας 1

Μερίδιο ακροαματικότητας 13+ και 20-49 ετών (18.00-24.00), 1997-2005

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
13+	38,8	39,9	37,8	39,8	38,8	37,9	36,8	38,9	35,4
20-49	34,6	35,8	31,6	33,3	33,0	32,5	30,1	31,8	27,2

Πηγή: Επιστολή των αρχών των ΚΧ 24.02.2006.

([19]) Επιστολή της 27ης Ιανουαρίου, τηλεφωνική συνομιλία της 3ης Φεβρουαρίου 2005 και απάντηση σε πρόσθετη αίτηση στις 25 Ιουλίου 2005.

([20]) Υπήρξαν μερικές εξαιρέσεις στον εν λόγω κανόνα. Ορισμένες μεταβιβάσεις στα αποθέματα ένωσης πραγματοποιήθηκαν σε περιπτώσεις στις οποίες τα αποθέματα ένωσης είχαν χρησιμοποιηθεί προηγουμένως για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων με χαρακτήρα δημόσιας υπηρεσίας. Βλέπε επίσης παράγραφο 141 και εξής.

([21]) Τα αποθέματα ιδρύματος είναι 2,288 εκατ. ευρώ (NPS), 0,832 εκατ. ευρώ (NOS) και 39,119 εκατ. ευρώ (PO).

([22]) Όπως για παράδειγμα Talpa, Nickelodeon, Jetix, TMF και MTV.

(55) Το 1994 τα ακαθάριστα (βάσει των τιμών καταλόγου) και καθαρά (λαμβάνοντας υπόψη τις χορηγηθείσες εκπτώσεις) έσοδα των εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων στην αγορά διαφημίσεων ξεπέρασαν τα έσοδα των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων.

Πίνακας 2

Ακαθάριστα έσοδα από τηλεοπτικές διαφημίσεις 1994-2005 (ποσά σε 1 εκατ. ευρώ)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	327	298	225	234	257	290	348	343	383	489	581	471
Εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς	360	438	532	629	715	887	1 028	1 084	1 310	1 623	2 034	2 327
Σύνολο	687	736	757	863	972	1 177	1 376	1 426	1 693	2 112	2 615	2 798

Πηγή: Επιστολή των αρχών των ΚΧ 24.02.2006.

Πίνακας 3

Καθαρά έσοδα από τηλεοπτικές διαφημίσεις, 1994-2005 (ποσά σε 1 εκατ. ευρώ)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	223	202	153	150	176	187	218	197	197	197	197	169
Εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς	239	281	324	378	405	448	508	484	520	537	549	599
Σύνολο	462	483	477	528	581	635	726	683	717	733	746	768

Πηγή: Επιστολή των αρχών των ΚΧ 24.02.2006.

(56) Όπως προκύπτει από τους ανωτέρω πίνακες, υπάρχει διαφορά μεταξύ των ακαθάριστων εσόδων από τηλεοπτικές διαφημίσεις και των εσόδων χωρίς τις εκπτώσεις. Σύμφωνα με τις αρχές των Κάτω Χωρών, όχι μόνο οι δημοσιευμένες τιμές των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων είναι υψηλότερες, αλλά και οι εκπτώσεις που αυτοί χορηγούν είναι χαμηλότερες σε σύγκριση με αυτές των εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων. ([23])

2.6 Απόκτηση ποδοσφαιρικών δικαιωμάτων από την NOS RTV

(57) Κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου η NOS RTV απέκτησε δικαιώματα μετάδοσης για διάφορες σημαντικές ποδοσφαιρικές διοργανώσεις ([24]). Ο εμπορικός ραδιοτηλεοπτικός φορέας Canal+ (συνδρομητική τηλεόραση) απέκτησε τα δικαιώματα για τους ζωντανούς αγώνες του ολλανδικού πρωταθλήματος. Τα δικαιώματα για το *Κύπελλο Πρωταθλητριών* εκχωρήθηκαν εν μέρει στην Canal+ από την RTV. Ο εμπορικός ραδιοτηλεοπτικός φορέας SBS εξασφάλισε τα δικαιώματα μετάδοσης των δύο εθνικών ποδοσφαιρικών κυπέλλων. Ο ίδιος φορέας εξασφάλισε τα δικαιώματα για τους αγώνες πρώτης εθνικής των Κάτω Χωρών και τους προκριματικούς αγώνες της ολλανδικής ομάδας για το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα 2004. Τα δικαιώματα μετάδοσης για διάφορα ξένα ποδοσφαιρικά πρωταθλήματα κατέχει ο CLT-UFA, ο μεγαλύτερος όμιλος ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων της Ευρώπης (η μητρική εταιρεία για παράδειγμα του RTL).

2.7 Σχέση μεταξύ των ραδιοτηλεοπτικών φορέων και των φορέων εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης

(58) Η παραδοσιακή καλωδιακή μετάδοση θεωρείται ξεχωριστή μετάδοση από άποψη δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία. Ως αρχή, απαιτείται η άδεια όλων των κατόχων δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και κάθε κάτοχος σχετικού δικαιώματος μπορεί να ζητήσει από τον φορέα εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης να καταβάλει ένα ποσό για τη μετάδοση. Από το 1985 ισχύει συμφωνία μεταξύ της VECAI (που εκπροσωπεί τους φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης) και της NOS RTV (που εκπροσωπεί τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς), σύμφωνα με την οποία οι φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης εξαιρούνται της υποχρέωσης να πληρώνουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (τους κατόχους των δικαιωμάτων) όταν τα προγράμματά τους μεταδίδονται καλωδιακά. ([25]) Η συμφωνία αυτή συνήφθη μετά από αίτημα της κυβέρνησης των Κάτω Χωρών, με βάση το γεγονός ότι οι πολίτες ήδη πληρώνουν εισφορά για τη δημόσια ραδιοτηλεοπτική μετάδοση. Θεωρήθηκε ότι μια πληρωμή για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας από τους φορείς εκμετάλλευσης της καλωδιακής τηλεόρασης, που θα είχε ενδεχομένως ως αποτέλεσμα να αυξηθούν τα τέλη συνδρομής καλωδιακής

([23]) Βλ. επιστολή της 23ης Φεβρουαρίου.

([24]) Αυτές περιλαμβάνουν, *μεταξύ άλλων*, τον τελικό γύρο του παγκόσμιου πρωταθλήματος ποδοσφαίρου 2002, το *Κύπελλο Πρωταθλητριών* 2002/2003, τα δικαιώματα συνοπτικής μετάδοσης/σημαντικότερων στιγμιότυπων για το Ολλανδικό Πρωτάθλημα 2003/2004, το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα 2004, τους περισσότερους από τους αγώνες ευρωπαϊκού κυπέλλου στους οποίους συμμετείχαν ολλανδικές ομάδες, και το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου 2006. Ορισμένες από τις εν λόγω διοργανώσεις αναφέρονται στον σχετικό κατάλογο που περιλαμβάνεται στο διάταγμα ΜΜΕ, σύμφωνα με την οδηγία 97/36 (ΕΕ L 307 της 30.07.1997, σ. 60).

([25]) Επιστολή των αρχών των Κάτω Χωρών της 18.9.2002.

τηλεόρασης, δεν θα ήταν σκόπιμη. Οι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς επίσης δεν επέβαλαν στους φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης την πληρωμή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Ωστόσο αυτό δεν σχετίζεται με την προαναφερθείσα συμφωνία με τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς.

(59) Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης υποχρεούνται νομικά να μεταδίδουν όλα τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά προγράμματα των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων (η υποχρέωση «επιβεβλημένης μετάδοσης») και δεν μπορούν να χρεώσουν στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς τα έξοδα μετάδοσης.

2.8 Τα μέτρα που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης

(60) Όπως αναφέρθηκε στην απόφαση για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας ([26]), τα ακόλουθα μέτρα αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης:

(1) Οι πληρωμές όπως αναφέρονται στα άρθρα 106α και 170γ του νόμου για τα ΜΜΕ υπέρ των ραδιοτηλεοπτικών φορέων που χαρακτηρίζονται από την Επιτροπή ως ειδικές πληρωμές.

α) Τα σχετικά ποσά καταβάλλονται στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς είτε από τα Εξισωτικά Ταμεία είτε από τον AOR, μέσω του FOR. Στην περίοδο 1994-2005 καταβλήθηκαν συνολικά [...] εκατ. ευρώ. Όπως προαναφέρθηκε, το ποσό αυτό μπορεί να χωριστεί στις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τα λεγόμενα Εξισωτικά Ταμεία ([...] εκατ. ευρώ) και στις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον AOR και το FOR και στη συνέχεια από το FOR στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (191,2 εκατ. ευρώ).

β) Ποσά που καταβλήθηκαν από το Ταμείο Συμπαραγωγής (CoBo). Το CoBo αποτελείται από δύο ειδικά υποταμεία, το *Ταμείο Κινηματογράφου* και το *Σχέδιο τηλεοπτικών ταινιών*. Το κράτος χορήγησε στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς 31,7 εκατ. ευρώ κατά την περίοδο 1994-2005 μέσω των ταμείων CoBo.

(2) Εξασφαλισμένη πρόσβαση στην καλωδιακή τηλεόραση ή λεγόμενη «επιβεβλημένη μετάδοση» (όπως αναφέρεται στο άρθρο 82i του νόμου ΜΜΕ)

(3) Παροχή τεχνικών διευκολύνσεων από τη ΝΟΒ χωρίς χρέωση (όπως αναφέρεται στα άρθρα 89 και 90 του νόμου ΜΜΕ).

II. ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΚΙΝΗΘΗΚΕ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

3 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(61) Μετά την αρχική εξέταση, η Επιτροπή έκρινε ότι ορισμένα μέτρα, με πιθανή εξαίρεση την υποχρέωση «επιβεβλημένης μετάδοσης», συνιστούσαν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά τη συμβατότητα μιας τέτοιας κρατικής ενίσχυσης βάσει του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ.

(62) Όσον αφορά την αναλογικότητα της χρηματοδότησης, η Επιτροπή αμφέβαλε εάν τα έξοδα και τα έσοδα κατανεμήθησαν βάσει σαφώς καθορισμένων αρχών λογιστικής καταγραφής. Η Επιτροπή αμφέβαλε εάν τα έσοδα μη δημόσιας υπηρεσίας είχαν ληφθεί πλήρως υπόψη κατά τον υπολογισμό της ανάγκης για κρατική χρηματοδότηση, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος η χρηματοδότηση να υπερβαίνει τα ακαθάριστα έξοδα της δημόσιας υπηρεσίας.

(63) Επιπλέον, η Επιτροπή έκρινε ότι το επίπεδο των κεφαλαίων στο FOR και τα αποθέματα προγράμματος παρείχαν ενδείξεις διαρθρωτικής υπεραντιστάθμισης. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι από το σύνολο των ειδικών ποσών που καταβλήθηκαν 110 εκατ. ευρώ (βάσει στοιχείων του 2001) δεν χρησιμοποιήθηκαν.

(64) Επιπλέον, η Επιτροπή δήλωσε την πρόθεσή της να εξετάσει το ενδεχόμενο να έχει στρεβλωθεί ο ανταγωνισμός στις εμπορικές αγορές. Η Επιτροπή τόνισε ότι μια τέτοια στρέβλωση ανταγωνισμού θα ήταν δυνατή στις αγορές διαφήμισης, δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας για την καλωδιακή μετάδοση και δικαιωμάτων μετάδοσης ποδοσφαίρου.

(65) Τέλος, η ΝΟΒ δεν επιτρέπεται να χρεώνει τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς για την παροχή των υπηρεσιών, αλλά πληρώνεται για το καθήκον αυτό άμεσα από το κράτος. Η Επιτροπή παρατήρησε ότι η δωρεάν παροχή τεχνικών διευκολύνσεων ενδέχεται να συνιστά ενίσχυση προς τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς.

4 ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(66) Η Επιτροπή έλαβε τις ακόλουθες παρατηρήσεις σε σχέση με την παρούσα απόφαση.

(67) Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών ισχυρίστηκαν ότι τα εξεταζόμενα μέτρα θα πρέπει να θεωρηθούν υφιστάμενη ενίσχυση, δεδομένου ότι συνιστούν τμήμα του γενικού συστήματος χρηματοδότησης της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης. Επιπλέον, παρατήρησαν ότι η Επιτροπή θα πρέπει μόνο να εκτιμήσει τη χρηματοδότηση των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων βάσει του Πρωτοκόλλου του Άμστερνταμ και όχι να εφαρμόσει τα κριτήρια της απόφασης *Altmark* ([27]) ή του άρθρου 87 παράγραφος 1 ή 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ.

(68) Η CLT-UFA παρατήρησε ότι οι λογαριασμοί του συστήματος δημόσιας ραδιοτηλεόρασης μπορούν να επαληθευτούν και να εγκριθούν από ανεξάρτητο λογιστή μόνο από το 2002.

(69) Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς παρατήρησαν ότι δεν υφίσταται υπεραντιστάθμιση ύψους 110 εκατ. ευρώ όπως ανέφερε η Επιτροπή. Καταρχήν, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και η κυβέρνηση χρησιμοποιούν διαφορετικά λογιστικά συστήματα. Η κυβέρνηση χρησιμοποιεί ως λογιστική βάση τις αποδείξεις ρευστού και οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς χρησιμοποιούν ως βάση τα έξοδα και έσοδα τα οποία καταγράφονται λογιστικά κατά τη στιγμή της συναλλαγής. Αυτό δημιουργεί ασυμφωνίες. Επιπλέον, τα έσοδα του FOR, σύμφωνα με τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, προορίζονται για ειδικούς μελλοντικούς στόχους. Εξάλλου,

([26]) Βλ. υποσημείωση 1.

([27]) Υπόθεση C-280/00, *Altmark Trans* [2003] Συλλογή I-7747.

οι εν λόγω φορείς ανέφεραν ότι η υπέρ το δέον χρηματοδότηση δεν μπορεί να προκαλέσει στρεβλώσεις σε άλλες αγορές, δεδομένου ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τις δραστηριότητες δημόσιας υπηρεσίας.

(70) Η ACT ανέφερε ότι το STER συμπεριφέρεται κατά τρόπο αντιανταγωνιστικό μειώνοντας τις τιμές στην αγορά διαφημίσεων. Δεδομένου ότι ο συνολικός ετήσιος διαφημιστικός χώρος των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων είναι πιο περιορισμένος από αυτόν των εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων, ο ACT ισχυρίζεται ότι το STER θα έπρεπε να χρεώνει υψηλότερες τιμές απ'ό,τι οι εμπορικοί φορείς.

(71) Η SBS Broadcasting επιβεβαίωσε ότι οι τιμές στην αγορά τηλεοπτικής διαφήμισης στις Κάτω Χώρες ισχύουν για την κατηγορία 20-49 GRP (Gross Rating Point — Βαθμός Ακαθάριστης Αξιολόγησης). Ωστόσο, δεδομένου ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς συγκεντρώνουν περισσότερους θεατές από ό,τι οι εμπορικοί φορείς εκτός της συγκεκριμένης ομάδας θεατών, οι διαφημιστές θα ήταν πρόθυμοι να καταβάλουν πρόσθετο ποσό για την κατηγορία 20-49 GRP. Για τον λόγο αυτό, μια σύγκριση της κατηγορίας 20-49 GRP δεν αντανακλά την οικονομική πραγματικότητα του προϊόντος. Επιπλέον, η SBS παρατήρησε ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς καθορίζουν για την κατηγορία GRP 13+ χαμηλότερες τιμές από τους εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Προς υποστήριξη των παρατηρήσεών της η SBS υπέβαλε συνοπτικούς πίνακες των μέσων ακαθάριστων τιμών GRP 13+ για τα διαφορετικά κανάλια κατά τον χρόνο υψηλής ακροαματικότητας την περίοδο 1995-2004 και ανά μήνα το 2003 και το 2004, που δείχνουν ότι οι τιμές των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων είναι χαμηλότερες από αυτές των περισσότερων εμπορικών φορέων.

(72) Σύμφωνα με την CLT-UFA η NOS RTV έχει πληρώσει υπερβολικά υψηλές τιμές για ποδοσφαιρικά δικαιώματα. Οι τιμές αυτές υπερβαίνουν κατά πολύ τις αγοραίες. Η CLT-UFA υπέβαλε μοντέλα υπολογισμού ([28]) των τιμών για ποδοσφαιρικά δικαιώματα, βάσει των οποίων η CLT-UFA κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσφορά που υπέβαλε η NOS RTV για τα δικαιώματα όσον αφορά τους αγώνες του Κυπέλλου Πρωταθλητριών 2002 ήταν σημαντικά χαμηλότερη από αυτήν που υπέβαλε η CLT-UFA. Η ACT και η CLT-UFA θεωρούν επιπλέον ότι η Επιτροπή δεν θα πρέπει να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν την υπερπληρωμή των ποδοσφαιρικών δικαιωμάτων βασιζόμενη σε μία μόνο περίπτωση όπου ένας εμπορικός φορέας ενδέχεται να υπέβαλε υψηλότερη προσφορά.

(73) Η VECAI (η ένωση των φορέων εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης) θέτει δύο ζητήματα. Καταρχήν, κρίνει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης που υπόκεινται στην υποχρέωση επιβεβλημένης μετάδοσης θα πρέπει να μπορούν να ζητήσουν πληρωμή από τους σχετικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Χάρη στην υποχρέωση επιβεβλημένης μετάδοσης, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν καταβάλλουν τέλος για τη μετάδοση του σήματος στα καλωδιακά δίκτυα.

([28]) Αυτό το μοντέλο υπολογισμού λαμβάνει υπόψη σειρά παραγόντων κατά τον υπολογισμό του δυνητικού εισοδήματος που μπορεί να προέλθει από τα δικαιώματα αθλητικών μεταδόσεων: αναμενόμενη αύξηση της δαπάνης στη συνολική αγορά τηλεόρασης και οι προβλέψεις όσον αφορά το δυνητικό εισόδημα από διαφημίσεις μετά από συναντήσεις με διαφημιστές· αντίκτυπος της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης του αθλητικού γεγονότος στο μερίδιο αγοράς του εμπορικού ραδιοτηλεοπτικού φορέα (προβληματισμό στρατηγικής τοποθέτησης)· αριθμός ολλανδικών ομάδων (για διεθνείς διοργανώσεις όπως το Κύπελλο Πρωταθλητριών).

(74) Δεύτερο, η VECAI ισχυρίστηκε ότι οι φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης καταβάλλουν τέλος στις δέουσες οργανώσεις διαχείρισης εξ ονόματος της NOS RTV, αλλά η NOS RTV και η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών θεωρούν το ποσό αυτό ως τέλος διαχείρισης. Σύμφωνα με την VECAI το ποσό αυτό αποτελεί συγκαλυμμένο τέλος για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

5 ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΧΩΡΩΝ ([29])

(75) Οι αρχές των Κάτω Χωρών δηλώνουν ότι η υπόθεση της Επιτροπής ότι τα σχετικά μέτρα δεν αποτελούν μέρος της κανονικής, ετήσιας χρηματοδότησης που λαμβάνουν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς από το κράτος είναι εσφαλμένη. Η χρηματοδότηση που αποτελεί το αντικείμενο της έρευνας προκύπτει από τον κανονικό χρηματοδοτικό μηχανισμό και αποτελούσε αναπόσπαστο τμήμα του δημοσιονομικού προγραμματισμού που οδήγησε στις πληρωμές υπέρ των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Σύμφωνα με τις αρχές, το FOR, τα εξισωτικά κεφάλαια, το CoBo και οι πληρωμές προς την NOB αποτελούν μέρος του κανονικού, ετήσιου χρηματοδοτικού μηχανισμού.

(76) Τέλος, οι αρχές των Κάτω Χωρών επισημαίνουν στην Επιτροπή ότι κατά την εκτίμησή της θα πρέπει να λάβει υπόψη το ειδικό πλαίσιο στο οποίο λειτουργούν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς. Οι αρχές ζητούν από την Επιτροπή να λάβει υπόψη της την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Άμστερνταμ. Εάν είναι απαραίτητο, το αντικείμενο της κινηθείσας διαδικασίας θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως συμβιβάσιμη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ και στο πλαίσιο των αρχών που καθορίζονται στο Πρωτόκολλο του Άμστερνταμ.

(77) Το ποσό που ανέφερε προσωρινά η Επιτροπή ως πιθανή υπεραντιστάθμιση είναι εσφαλμένο. Το εν λόγω ποσό προέκυψε από τους πόρους κεφαλαίων που εσφαλμένα χαρακτηρίστηκαν ως αποθέματα. Δεδομένου ότι η χρήση των κεφαλαίων αυτών είναι προκαθορισμένη και ελέγχεται δεν είναι δυνατόν να υπάρξει υπεραντιστάθμιση. Επιπλέον, οι αρχές ισχυρίζονται ότι σε περίπτωση που τα εξεταζόμενα μέτρα χαρακτηριστούν ως κρατική ενίσχυση, η ενίσχυση θα μπορούσε να θεωρηθεί ως υφιστάμενη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 88 της συνθήκης ΕΚ.

(78) Οι αρχές των Κάτω Χώρων επισημαίνουν ότι οι λογαριασμοί των επιμέρους δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών ενώσεων εγκρίνονται πάντα από ανεξάρτητο λογιστή.

(79) Οι αρχές των Κάτω Χωρών κρίνουν ότι οι μεταδόσεις δημοφιλών και λιγότερο δημοφιλών αθλημάτων εμπίπτουν στον ορισμό του κύριου καθήκοντος των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Οι αρχές των Κάτω Χωρών κρίνουν ότι, κατά τον καθορισμό της προσφοράς τους για δικαιώματα μετάδοσης, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν πλήρωσαν περισσότερο απ'ό,τι ήταν απαραίτητο για να εξασφαλίσουν την απόκτηση σημαντικών δικαιωμάτων σε σχέση με το καθήκον τους να παρέχουν δημόσια υπηρεσία και τον γενικό προγραμματισμό τους.

(80) Οι αρχές επαναλαμβάνουν ότι η αποστολή δημόσιας υπηρεσίας της NOB αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του συστήματος δημόσιας υπηρεσίας. Το γεγονός ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν χρεώνονται την υπηρεσία που παρέχει η NOB δεν συνεπάγεται τη χορήγηση ενίσχυσης υπέρ των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων.

([29]) Περίληψη της απάντησης των αρχών των Κάτω Χωρών στην απόφαση για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας της 30ής Απριλίου 2004.

(81) Οι αρχές των Κάτω Χωρών αναφέρουν ότι εφόσον οι εμπορικοί φορείς εκμετάλλευσης δεν απαιτούν την πληρωμή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ούτε από τους φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης, η NOS RTV θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δρα ως μια κανονική εταιρεία υπό τις συνθήκες της συγκεκριμένης αγοράς.

III. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

6 ΥΠΑΡΞΗ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 87 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ

(82) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης καθορίζει τους ακόλουθους όρους για την παρουσία στοιχείου κρατικής ενίσχυσης. Πρώτο, πρέπει να υπάρξει παρέμβαση του κράτους ή μέσω κρατικών πόρων. Δεύτερο, η ενίσχυση θα πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα στον αποδέκτη της. Τρίτο, η ενίσχυση πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Τέταρτο, η παρέμβαση πρέπει να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

6.1 **Παρουσία κρατικών πόρων**

6.1.1 **Ειδικές πληρωμές**

(83) Οι πληρωμές όπως αναφέρεται στα άρθρα 106α και 170γ του νόμου ΜΜΕ και κατατάσσονται από την Επιτροπή στην κατηγορία *ειδικών πληρωμών*, μπορούν να χωριστούν στις λεγόμενες πληρωμές εξισωτικών ταμείων, στις πληρωμές FOR και στις πληρωμές CoBo.

Πληρωμές εξισωτικών κεφαλαίων

(84) Όσον αφορά τα εξισωτικά κεφάλαια, καταρχήν τοποθετούνται χρήματα για τον σκοπό αυτό στο AOR, ταμείο του οποίου οι πόροι ανήκουν στο κράτος και το οποίο διαχειρίζεται η αρχή ΜΜΕ, ώστε να είναι δυνατή η χορήγηση ίσου ποσού για ορισμένα είδη δαπανών των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων οι οποίες θα υπερβούν τις προβλέψεις. Σε δεύτερη φάση, οι κρατικοί πόροι που εκπροσωπούνται από τα εξισωτικά ταμεία του AOR μεταβιβάζονται στην NOS RTV.

Πληρωμές FOR

(85) Οι πληρωμές που πραγματοποιεί το ταμείο FOR θεωρούνται κρατικοί πόροι. Μολονότι το FOR αποτελεί ταμείο που είναι υπό τη διοίκηση και διαχείριση του «PO», τροφοδοτείται από το AOR, που αποτελεί μέρος του προϋπολογισμού για τα ΜΜΕ.

(86) Ακόμη σημαντικότερο, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 2.3.3.2, ο PO διανέμει τα χρήματα βάσει των συμφωνιών που έχουν συναφθεί εκ των προτέρων όσον αφορά τη χρήση των χρημάτων του FOR. Μολονότι ο PO προτείνει τον τρόπο που θα πρέπει να διατεθούν τα χρήματα, ο υπουργός παιδείας, επιστημών και πολιτισμού «εγκρίνει την πρόταση» και καθορίζει για ποιους σκοπούς μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα χρήματα. Ο PO μπορεί να λάβει την απόφαση να καταναλώσει τα χρήματα μόνο αφού το Υπουργείο έχει θεσπίσει τα κριτήρια για την κατανομή των χρημάτων. Ο PO πρέπει να λάβει υπόψη τους κανόνες που έχουν θεσπιστεί από το Υπουργείο. Για τον λόγο αυτό, μπορεί να θεωρηθεί ότι η μεταβίβαση κρατικών πόρων λαμβάνει χώρα όταν το FOR έχει πραγματοποιήσει τις πληρωμές προς τους επιμέρους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Αυτό αποτελεί μεταβίβαση κρατικών πόρων, που επιπλέον πρέπει να καταλογιστεί στο κράτος ([30]).

(87) Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έλαβαν κατά την εξεταζόμενη περίοδο ποσό 191,2 εκατ. ευρώ από το FOR και ποσό [...] εκατ. ευρώ από τα εξισωτικά ταμεία.

Πληρωμές CoBo

(88) Οι πληρωμές που πραγματοποίησε το ταμείο CoBo θεωρούνται κρατικοί πόροι. Όπως περιγράφεται στις παραγράφους 43-44, το ταμείο CoBo τροφοδοτείται με άμεσες εισφορές από τον προϋπολογισμό ΜΜΕ και με έσοδα από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που πληρώνουν οι βέλγοι και γερμανοί φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης για τη διανομή των τριών ολλανδικών καναλιών στο Βέλγιο και στη Γερμανία. Η Επιτροπή θεωρεί ότι όχι μόνο οι άμεσες εισφορές από τον προϋπολογισμό ΜΜΕ, αλλά και οι πληρωμές για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μπορούν να θεωρηθούν ως κρατικοί πόροι. Πράγματι, οι πληρωμές για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας θα έπρεπε να είχαν χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση των εξόδων των ραδιοτηλεοπτικών φορέων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας. Η τοποθέτησή τους στο ταμείο CoBo συνεπάγεται την ανάλογη αύξηση της ανάγκης για δημόσια χρηματοδότηση. Κατά συνέπεια, τα ποσά που πληρώθηκαν για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ισοδυναμούν με διαφυγόντες πόρους για το κράτος.

(89) Επιπλέον, μολονότι το ταμείο CoBo ανήκει σε ίδρυμα, το οποίο έχει τη διαχείρισή του (το διοικητικό συμβούλιο του εν λόγω ιδρύματος ελέγχεται από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς), οι μεταβιβάσεις από το ταμείο CoBo μπορούν να πραγματοποιηθούν προς τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς μόνο υπό όρους που θα καθορίσει το κράτος.

(90) Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έλαβαν από το ταμείο CoBo ποσό ύψους 31,7 εκατ. ευρώ κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Το ποσό αυτό αποτελεί μεταβίβαση κρατικών πόρων σε μεμονωμένους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς.

6.1.2 ***Ελεύθερη πρόσβαση στην καλωδιακή τηλεόραση***

(91) Η υποχρέωση «επιβεβλημένης μετάδοσης» που ισχύει για τους φορείς εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης δεν συνεπάγεται μεταφορά κρατικών πόρων ούτε η διαφυγή εσόδων για τους σχετικούς φορείς μπορεί να θεωρηθεί ως μεταφορά κρατικών πόρων ([31]). Η Επιτροπή δεν διαπίστωσε να υπάρχει καμία ένδειξη για το αντίθετο. Κατά συνέπεια, η προκαταρκτική άποψη ότι το μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ μπορεί να επιβεβαιωθεί.

6.1.3 ***Δωρεάν παροχή τεχνικών διευκολύνσεων από την NOB***

(92) Η δημόσια εταιρεία NOB λαμβάνει πληρωμές από το κράτος για τις υπηρεσίες που υποχρεούται να παρέχει στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Οι εν λόγω πληρωμές συνεπάγονται την άμεση μεταφορά κρατικών πόρων και τελικά

([30]) Βλ. υπόθεση C-482/99, *Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής*, [2002] Συλλογή I-4397, σκέψη 55.

([31]) Βλ. υπόθεση C-379/98, *Preussen Elektra*, [2001] Συλλογή I-2099, σκέψεις 54 και εξής.

αποβαίνουν σε όφελος των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων που λαμβάνουν τις εν λόγω υπηρεσίες χωρίς επιβάρυνση ([32]). Πράγματι οι ίδιες οι αρχές των Κάτω Χωρών ανέφεραν ότι η NOB λειτουργεί απλώς ως «μέσον» της χρηματοδότησης από το κράτος προς τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς που λαμβάνουν τις υπηρεσίες της NOB.

6.2 **Οικονομικό πλεονέκτημα**

(93) Η *ειδική* χρηματοδότηση (πληρωμές στο FOR και μέσω των εξισωτικών ταμείων), οι μεταφορές στο CoBo και η παροχή δωρεάν τεχνικών διευκολύνσεων παρέχουν οικονομικό πλεονέκτημα στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των Κάτω Χωρών, κατά την έννοια ότι τα εν λόγω μέτρα τους απαλλάσσουν από λειτουργικά έξοδα με τα οποία διαφορετικά θα έπρεπε να επιβαρυνθούν.

6.2.1 ***Δυνατότητα εφαρμογής της απόφασης Altmark***

(94) Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών και οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ισχυρίστηκαν ότι τα εξεταζόμενα μέτρα συνιστούν αντιστάθμιση των δαπανών των ολλανδών δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με την οποία είναι επιφορτισμένοι. Ως εκ τούτου τα μέτρα δεν παρέχουν πλεονέκτημα στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς και δεν συνιστούν ενίσχυση κατά την έννοια της απόφασης *Altmark* ([33]).

(95) Κρατικά μέτρα που συνιστούν αντιστάθμιση για τις καθαρές πρόσθετες δαπάνες μιας ΥΓΟΣ (Υπηρεσία Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος) δεν κρίνονται ως κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, εφόσον η αντιστάθμιση καθορίζεται κατά τρόπο που η επιχείρηση να μην αποκτά πραγματικό πλεονέκτημα. Στην απόφαση *Altmark* το Δικαστήριο ανέφερε τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την εφαρμογή του κριτηρίου αυτού. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

— πρώτο, η δικαιούχος επιχείρηση πρέπει να είναι πράγματι επιφορτισμένη με την εκπλήρωση υποχρεώσεως παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ενώ η υποχρέωση αυτή πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένη·

— δεύτερο, οι βασικές παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση πρέπει να έχουν προσδιοριστεί προηγουμένως κατά τρόπο αντικειμενικό και διαφανή·

— τρίτο, η αντιστάθμιση δεν πρέπει να υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση υποχρεώσεως παροχής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός ευλόγου κέρδους σε σχέση με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών·

— τέταρτο, όταν η επιλογή της επιχειρήσεως στην οποία πρόκειται να ανατεθεί η εκπλήρωση υποχρεώσεως παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαδικασίας συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, το επίπεδο της απαραίτητης αντισταθμίσεως πρέπει να καθορίζεται βάσει αναλύσεως των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη με μεταφορικά μέσα προς ικανοποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή δημόσιας υπηρεσίας προκειμένου να εκπληρώσει τις ως άνω υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά έσοδα και ένα εύλογο κέρδος από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.

(96) Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι στην προκειμένη περίπτωση οι τελευταίες τρεις προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω δεν πληρούνται. Πρώτο, οι μεταφορές κεφαλαίων από το FOR, τα εξισωτικά ταμεία καθώς και η χρηματοδοτική εισφορά από το CoBo στους ΔΡΦ δεν βασίστηκαν σε αντικειμενικές και διαφανείς παραμέτρους που έχουν προσδιοριστεί προηγουμένως.

(97) Επιπλέον, τα μέτρα *ειδικής* χρηματοδότησης καθώς και οι πληρωμές από το CoBo δεν λαμβάνουν υπόψη όλα τα σχετικά ποσά που έλαβαν οι ΔΡΦ και δεν περιλαμβάνουν τις απαραίτητες εγγυήσεις ώστε να αποφευχθεί μια υπεραντιστάθμιση. Πράγματι, όπως θα διαπιστωθεί με περισσότερες λεπτομέρειες στη συνέχεια, η *ειδική* χρηματοδότηση οδήγησε σε σημαντική υπεραντιστάθμιση.

(98) Τέλος, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών δεν επιλέγησαν ως πάροχοι ΥΓΟΣ βάσει διαγωνισμού ούτε πραγματοποιήθηκε ανάλυση των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη με μέσα παραγωγής προς ικανοποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή δημόσιας υπηρεσίας προκειμένου να εκπληρώσει τις ως άνω υποχρεώσεις. Το ίδιο ισχύει για τη χρηματοδότηση των τεχνικών διευκολύνσεων που τέθηκαν στη διάθεση των ΔΡΦ από τη NOB.

(99) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κρίνει ότι δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που παρατίθενται στην απόφαση *Altmark*.

6.3 **Νόθευση του ανταγωνισμού**

(100) Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η *ειδική* χρηματοδότηση, οι μεταφορές στο CoBo και η παροχή δωρεάν τεχνικών διευκολύνσεως στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των Κάτω Χωρών δεν διατίθενται για καμία άλλη επιχείρηση σε ανάλογη κατάσταση. Δεδομένου ότι ο ανταγωνισμός νοθεύεται κάθε φορά που μία κρατική ενίσχυση ενισχύει την ανταγωνιστική θέση της δικαιούχου επιχείρηση έναντι των ανταγωνιστών της, το πλεονέκτημα ενδέχεται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό μεταξύ των ΔΡΦ και άλλων επιχειρήσεων ([34]).

6.4 **Επιπτώσεις στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών**

(101) Όταν κρατική ενίσχυση καθιστά ισχυρότερη τη θέση μιας επιχείρησης σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις που την ανταγωνίζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, πρέπει να

([32]) Βλ. υπόθεση C-126/01, *GEMO*, [2003] Συλλογή I-13769, σκέψη 44.
([33]) Βλ. υπόθεση C-280/00, *Altmark Trans* όπ.π., σκέψη 95.
([34]) Βλέπε υπόθεση 730/79, *Philip Morris* [1980] Συλλογή 2671, σκέψη 11.

θεωρείται ότι οι επιχειρήσεις αυτές επηρεάζονται από την ενίσχυση ([35]), έστω και αν η επιχείρηση που έλαβε την ενίσχυση δεν μετέχει η ίδια στις εξαγωγές ([36]). Ομοίως, όταν ένα κράτος μέλος χορηγεί ενίσχυση σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς παροχής υπηρεσιών και διανομής, οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δεν χρειάζεται να ασκούν οι ίδιες τις επιχειρηματικές δραστηριότητές τους εκτός του κράτους μέλους προκειμένου η ενίσχυση να επηρεάζει το κοινοτικό εμπόριο ([37]).

(102) Εναρμονισμένη με την εν λόγω νομολογία η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις που αφορούν τις δημόσιες υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων (στο εξής: ανακοίνωση για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις) ([38]) αναφέρει ότι:

> *«Η χρηματοδότηση δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών τομέων από το κράτος μπορεί να θεωρηθεί ότι επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Αυτό ισχύει προφανώς στην περίπτωση αγοράς και πώλησης δικαιωμάτων μετάδοσης, που συχνά πραγματοποιούνται σε διεθνές επίπεδο. Επίσης η διαφήμιση, στην περίπτωση των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων στους οποίους επιτρέπεται να πωλούν διαφημιστικό χώρο, έχει διασυνοριακές επιπτώσεις, ιδιαίτερα στις ομοιογενείς γλωσσικές ζώνες που εκτείνονται και στις δύο πλευρές των εθνικών συνόρων. Επιπλέον, η μετοχική σύνθεση των εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων μπορεί να επεκτείνεται σε περισσότερα κράτη μέλη ([39]).»*

(103) Στην προκειμένη περίπτωση, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών αναπτύσσουν δραστηριότητες στη διεθνή αγορά: μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ραδιοτηλεοπτικών Εκπομπών (EBU) ανταλλάσσουν τηλεοπτικά προγράμματα και συμμετέχουν στο σύστημα Eurovision. Επιπλέον, τα προγράμματά τους αναμεταδίδονται στο Βέλγιο και στη Γερμανία. Επιπλέον, οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών ανταγωνίζονται άμεσα εμπορικούς ραδιοτηλεοπτικούς φορείς που αναπτύσσουν δραστηριότητες στη διεθνή αγορά ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων και έχουν διεθνή ιδιοκτησιακή διάρθρωση.

(104) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ειδική χρηματοδότηση, τα κεφάλαια που παρέχονται στο CoBo και η παροχή δωρεάν τεχνικών διευκολύνσεων επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

6.5 **Συμπέρασμα**

(105) Δεδομένου ότι πληρούνται όλοι οι όροι που θεσπίζονται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και ότι οι προϋποθέσεις που θέτει το Δικαστήριο στην απόφαση *Altmark* δεν έχουν τηρηθεί πλήρως, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ειδική χρηματοδότηση (χρηματοδότηση από το FOR και τα εξισωτικά ταμεία), τα χορηγούμενα κεφάλαια μέσω του ταμείου CoBo και η παροχή δωρεάν τεχνικών υπηρεσιών και διευκολύνσεων στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των Κάτω Χωρών αποτελούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Αντίθετα, το πλεονέκτημα που προκύπτει από την ελεύθερη πρόσβαση στο καλωδιακό δίκτυο δεν περιλαμβάνει μεταφορά κρατικών πόρων και δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

7 **ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΩΣ «ΝΕΑ» ΕΝΙΣΧΥΣΗ**

(106) Σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο (β) του κανονισμού αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ([40]), «υφιστάμενη ενίσχυση» νοούνται ως (*μεταξύ άλλων*):

> «i) …, όλες οι ενισχύσεις οι οποίες υφίσταντο πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης στο οικείο κράτος μέλος, δηλαδή καθεστώτα ενισχύσεων και ατομικές ενισχύσεις που είχαν τεθεί σε εφαρμογή πριν, και εφαρμόζονται ακόμη έπειτα, από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης.»

(107) Όπως προαναφέρθηκε, μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ των ετήσιων πληρωμών που δεν αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας απόφασης και των ειδικών πληρωμών.

7.1 **Ετήσιες πληρωμές**

(108) Οι ετήσιες πληρωμές πραγματοποιούνται βάσει του άρθρου 110 του νόμου ΜΜΕ που αναφέρει ότι «οι οντότητες στις οποίες έχει χορηγηθεί χρόνος ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης *δικαιούνται* χρηματοδότησης από τον γενικό προϋπολογισμό». Το επίπεδο χρηματοδότησης και η διαθεσιμότητά της καθορίζονται στον ίδιο νόμο. Το εν λόγω σύστημα χρηματοδότησης υπήρχε πριν από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης και θεωρείται ως υφιστάμενη ενίσχυση όπως αναγνώρισε η Επιτροπή στη διαδικασία E-5/2005 ([41]).

7.2 **Ειδικές πληρωμές**

(109) Οι λεγόμενες ειδικές πληρωμές παρουσιάζουν σειρά χαρακτηριστικών που τις διακρίνουν από τις κανονικές ετήσιες πληρωμές και αποτελούν επιχείρημα κατά του χαρακτηρισμού τους ως υφιστάμενης ενίσχυσης:

— *Η νομική βάση για τις πληρωμές ετέθη μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης.* Μόλις το 1996 το κράτος εισήγαγε μέσω των εξισωτικών ταμείων τη δυνατότητα πληρωμής ίσου ποσού με αυτό που καταβάλλουν οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς για τα έξοδά τους σε περίπτωση υπερβολικής αύξησης των τιμών για δικαιώματα προγραμμάτων. Πριν το 1996 δεν υπήρχε η δυνατότητα εξίσωσης των πληρωμών με αυτές των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Ομοίως, η τροποποίηση του νόμου ΜΜΕ που καθιστά δυνατές τις ειδικές πληρωμές από το FOR στους επιμέρους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς εισήχθη το 1998. Όσον αφορά την κρατική εισφορά στο CoBo, αυτή αποφασίστηκε από το κράτος μόλις το 1994.

([35]) Βλέπε υπόθεση 730/79 *Philip Morris*, όπ.π., σκέψη 11 και υπόθεση 259/85, *Ιταλική Δημοκρατία* κατά Επιτροπής [1987] Συλλογή 4393, σκέψη 24.

([36]) Υπόθεση C-75/97, *Βέλγιο κατά Επιτροπής* (Maribel bis/ter) [1999] Συλλογή I-3671 σκέψη 45.

([37]) Υπόθεση C-310/99, Ιταλία κατά Επιτροπής [2002] Συλλογή I-02289, σκέψη 66.

([38]) ΕΕ C 320 της 15ης Νοεμβρίου 2001, σ. 11.

([39]) Βλ. ανακοίνωση για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, παράγραφος 18.

([40]) Ο κανονισμός τροποποιήθηκε από τη συνθήκη προσχώρησης του 2003.

([41]) Για πλήρη αξιολόγηση βλέπε την επιστολή του άρθρου 17 της Επιτροπής προς τις αρχές των Κάτω Χωρών, E-5/2005, της 3ης Μαρτίου 2005.

— *Οι πραγματικές πληρωμές άρχισαν μόλις το 1994.* Ειδικότερα, οι πληρωμές από το ταμείο CoBo άρχισαν το 1994, από τα εξισωτικά ταμεία το 1996 και από το FOR το 1999.

— *Σε αντίθεση με την κανονική ετήσια χρηματοδότηση, οι ειδικές πληρωμές δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως πληρωμές τις οποίες δικαιούνται οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς.* Η χορήγηση ειδικής χρηματοδότησης δεν αποτελεί κατά συνέπεια αυτόματη διαδικασία ([42]). Οι εν λόγω πληρωμές λαμβάνουν χώρα μετά από αίτηση των επιμέρους δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων και χορηγούνται μετά από ειδική και ατομική απόφαση του υπουργού πολιτισμού βάσει του άρθρου 106α του νόμου ΜΜΕ. Στην περίπτωση του FOR, για παράδειγμα, ο υπουργός αποφασίζει, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο του FOR εάν τα χρήματα θα πρέπει να μεταφερθούν από το AOR στο FOR. Στη συνέχεια ο PO διανέμει περαιτέρω τα χρήματα βάσει κανόνων που θεσπίζονται στα πρωτόκολλα.

— Οι όροι υπό τους οποίους μπορούν να πραγματοποιηθούν οι μεταφορές καθορίζονται στα λεγόμενα «Πρωτόκολλα Μεταφοράς» που θεσπίστηκαν το 1999 και το 2002. Όσον αφορά το CoBo, το κράτος καθορίζει ορισμένους όρους για τις πληρωμές προς και από το ταμείο που χρονολογούνται μόλις από το 1994.

— Τέλος, η χρηματοδότηση χορηγείται για ειδικούς σκοπούς, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.3.3. Οι σκοποί αυτοί για παράδειγμα είναι η παροχή κινήτρων στους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ώστε να βελτιώσουν την ποιότητα των προγραμμάτων τους, η απορρόφηση των διακυμάνσεων όσον αφορά τα διαφημιστικά έσοδα, χορήγηση ισόποσων αυξήσεων με αυτές των τιμών αθλητικών δικαιωμάτων και προώθηση των συμπαραγωγών μεταξύ βέλγων και γερμανών ραδιοτηλεοπτικών φορέων.

7.3 **Δωρεάν τεχνικές διευκολύνσεις**

(110) Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς λαμβάνουν δωρεάν τεχνικές διευκολύνσεις από τη NOB από την έναρξη ισχύος του «Νόμου ΜΜΕ 1987». Από το έτος αυτό, η NOB άρχισε να παρέχει διευκολύνσεις στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς ενώ αρχικά τις εν λόγω διευκολύνσεις παρείχε η NOS. Η NOB είναι επιφορτισμένη με υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος και παρέχει τις διευκολύνσεις δωρεάν στους επιμέρους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς, λαμβάνοντας πληρωμές από το κράτος άμεσα. Κατά συνέπεια, το μέτρο αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως μέτρο νέας ενίσχυσης.

7.4 **Συμπέρασμα όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ως «νέα ενίσχυση»**

(111) Η *ειδική* χρηματοδότηση (πληρωμές από το FOR στους επιμέρους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς και τα εξισωτικά ταμεία), οι μεταφορές από το CoBo και η παροχή δωρεάν τεχνικών διευκολύνσεων θα πρέπει να θεωρηθούν ως νέα και όχι ως υφιστάμενη ενίσχυση.

8 **ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 86 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ**

(112) Βάσει των χαρακτηριστικών των μέτρων ο μόνος δυνατός λόγος για να κριθούν συμβατά είναι το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ που ορίζει ότι: «*επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (…) υπόκεινται στους κανόνες της παρούσας Συνθήκης, ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Κοινότητας*».

(113) Το Δικαστήριο έχει κρίνει συστηματικά ότι το άρθρο 86 παράγραφος 2 τη συνθήκης ΕΚ μπορεί να συνιστά παρέκκλιση από την απαγόρευση της χορήγησης κρατικών ενισχύσεων για επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με ΥΓΟΣ. Στην απόφαση *Altmark* του Δικαστηρίου επιβεβαιώνεται ρητά ότι οι κρατικές ενισχύσεις που αντισταθμίζουν τις δαπάνες μιας επιχείρησης για την παροχή ΥΓΟΣ μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά εφόσον πληρούν τους όρους του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ ([43]).

(114) Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου ([44]), το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ συνιστά παρέκκλιση που θα πρέπει να ερμηνεύεται περιοριστικά. Το Δικαστήριο κατέστησε σαφές ότι, προκειμένου ένα μέτρο να υπαχθεί σε παρέκκλιση αυτού του είδους, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

— η εξεταζόμενη υπηρεσία πρέπει να αποτελεί υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος και να είναι σαφώς καθορισμένη από το κράτος μέλος·

— η εξεταζόμενη επιχείρηση πρέπει να έχει επιφορτιστεί ρητά από το κράτος μέλος με την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας·

— η εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού της Συνθήκης πρέπει να εμποδίζει την εκπλήρωση των ιδιαίτερων καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην επιχείρηση και η εξαίρεση από τους κανόνες αυτούς πρέπει να μην επηρεάζει την ανάπτυξη των συναλλαγών σε βαθμό που θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Κοινότητας.

(115) Η ανακοίνωση για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις καθορίζει τις αρχές και τις μεθόδους που η Επιτροπή προτίθεται να εφαρμόσει προκειμένου να εξασφαλίσει την τήρηση των προαναφερθέντων κανόνων. Ως εκ τούτου, στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει εάν:

— οι ραδιοτηλεοπτικές δραστηριότητες των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων των Κάτω Χωρών ορίζονται σαφώς και επακριβώς από τις αντίστοιχες αρχές ως υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος (ορισμός)·

([42]) Επιστολή των αρχών των Κάτω Χωρών της 13ης Μαΐου 2004, βλέπε κεφάλαιο ΣΤ.6.

([43]) Βλ. *Altmark* ό.α. σκέψεις 101 έως 109.

([44]) Βλ. για παράδειγμα υπόθεση 127/73, *BRT/SABAM*, Συλλογή 1974, σ. 313, σκέψεις 19/22.

— έχει ανατεθεί ρητά στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των Κάτω Χωρών από τις σχετικές αρχές η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας (ανάθεση)·

— η κρατική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει το καθαρό κόστος της εν λόγω δημόσιας υπηρεσίας, λαμβάνοντας επίσης υπόψη άλλα άμεσα ή έμμεσα έσοδα προερχόμενα από τη δημόσια υπηρεσία (αναλογικότητα).

8.1 **Ορισμός**

(116) Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η ειδική χρηματοδότηση και η δωρεάν παροχή τεχνικών διευκολύνσεων προβλέφθηκαν με στόχο τη στήριξη δραστηριοτήτων που αποτελούν μέρος της γενικής εντολής δημόσιας υπηρεσίας. Η εκτίμηση του συνολικού επιπέδου χρηματοδότησης των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων είναι κατά συνέπεια απαραίτητη, αλλά η παρούσα απόφαση δεν πρόκειται να εκτιμήσει τον μηχανισμό και τους όρους υπό τους οποίους παρέχεται κρατική ενίσχυση εκτός των προαναφερθέντων ειδικών μέτρων. Η παρούσα απόφαση δεν αφορά επίσης ούτε την οργάνωση του συστήματος δημόσιας ραδιοτηλεόρασης συνολικά.

(117) Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 33 της ανακοίνωσης για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, ο ορισμός της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας είναι αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ωστόσο, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ραδιοτηλεοπτικού τομέα, η Επιτροπή κρίνει ότι «*ένας "ευρύς" ορισμός που αναθέτει σε συγκεκριμένο ραδιοτηλεοπτικό φορέα την αποστολή να προσφέρει ισορροπημένο και διαφοροποιημένο πρόγραμμα κατ'εφαρμογήν της εντολής, πρέπει να θεωρηθεί, σύμφωνα με τις ερμηνευτικές διατάξεις του πρωτοκόλλου, θεμιτός δυνάμει του άρθρου 86 παράγραφος 2 δεδομένου ότι έχει ως στόχο την ικανοποίηση των δημοκρατικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών της κοινωνίας και τη διασφάλιση της πολυφωνίας, περιλαμβανομένων και των πολιτισμικών και γλωσσικών διαφορών*».

(118) Ωστόσο, ο ορισμός εκτός από ευρύς θα πρέπει να είναι και επαρκώς σαφής και ακριβής ώστε να μην υπάρχουν αμφιβολίες για το εάν το κράτος μέλος είχε την πρόθεση να συμπεριλάβει στην αποστολή δημόσιας υπηρεσίας συγκεκριμένη δραστηριότητα που ασκείται από τον επιφορτισμένο φορέα. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 36 της ανακοίνωσης για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, ο ρόλος της Επιτροπής περιορίζεται στο να ελέγχει εάν ο ορισμός της δημόσιας υπηρεσίας περιέχει προφανείς παραβάσεις.

(119) Το κύριο καθήκον των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων των Κάτω Χωρών είναι να παρέχουν υψηλής ποιότητας και ποικίλα προγράμματα για γενική μετάδοση στα δημόσια κανάλια, λαμβάνοντας υπόψη το γενικό συμφέρον, όπως ορίζεται στο άρθρο 13γ του νόμου ΜΜΕ. Οι ειδικές απαιτήσεις προγραμματισμού όσον αφορά τις κατηγορίες περιεχομένου που πρέπει να καλύπτονται και ο χρόνος ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης που πρέπει να αφιερώνεται σε κάθε κατηγορία περιλαμβάνονται επίσης στη νομοθεσία.

(120) Η CLT-UFA δήλωσε ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών μεταδίδουν γενικά υπερβολικά πολλά αθλητικά και ιδίως ποδόσφαιρο. Οι καταγγέλλοντες διευκρίνισαν ότι η NOS RTV μεταδίδει το μεγαλύτερο μέρος των αθλητικών διοργανώσεων στις Κάτω Χώρες. Όπως προαναφέρθηκε, η ειδική χρηματοδότηση είχε ως στόχο τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που αποτελούν μέρος της γενικής αποστολής δημόσιας υπηρεσίας και, ως εκ τούτου, προορίζεται επίσης και για την απόκτηση αθλητικών δικαιωμάτων.

(121) Ωστόσο, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η μετάδοση αθλητικών προγραμμάτων, εντός ορίου περίπου 10 % του συνολικού χρόνου μετάδοσης, δεν συνιστά προφανή παράβαση. Τα αθλητικά γεγονότα μπορούν να αποτελούν μέρος της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας των ραδιοτηλεοπτικών φορέων και η διάθεση 10 % του χρόνου αναμετάδοσης για αθλητικά γεγονότα δεν είναι ασυμβίβαστη με την αποστολή προσφοράς ισορροπημένου και διαφοροποιημένου προγράμματος στο πλαίσιο της δημόσιας υπηρεσίας.

(122) Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι το κύριο καθήκον όπως ορίζεται στο άρθρο 13γ(1) ορίζεται κατά τρόπο ευρύ, αλλά μπορεί να θεωρηθεί ότι ανταποκρίνεται, σύμφωνα με τη διατύπωση του Πρωτοκόλλου του Άμστερνταμ, στις «δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες» της κοινωνίας των Κάτω Χωρών. Κατά συνέπεια, ο ορισμός στη νομοθεσία είναι επαρκώς σαφής και ακριβής σε σχέση με το κύριο καθήκον και δεν περιέχει προφανείς παραβάσεις.

8.2 **Ανάθεση**

(123) Η παράγραφος 40 της ανακοίνωσης για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις ορίζει ότι προκειμένου να τύχει απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, η ανάθεση δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να έχει δοθεί στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των Κάτω Χωρών μέσω επίσημης πράξης. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι ο νόμος για τα ΜΜΕ αναθέτει στη NOS να εκτελεί το καθήκον δημόσιας υπηρεσίας που ορίζεται στο άρθρο 13γ και στη σχετική νομοθεσία. Οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έχουν αποκτήσει το δικαίωμα να μεταδίδουν προγράμματα στα δημόσια κανάλια με το άρθρο 31 του ΝΜΜΕ, και η Επιτροπή κρίνει ότι το κύριο καθήκον μετάδοσης προγραμμάτων έχει ανατεθεί κατά τρόπο ικανοποιητικό στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς.

8.3 **Αναλογικότητα**

(124) Στο κεφάλαιο 6.3 της ανακοίνωσης για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, αναφέρεται ότι η εκτίμηση της αναλογικότητας που πρέπει να πραγματοποιήσει η Επιτροπή είναι διπλή ([45]).

(125) Αφενός, η Επιτροπή πρέπει να υπολογίσει το καθαρό κόστος του καθήκοντος δημόσιας υπηρεσίας που έχει ανατεθεί στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των Κάτω Χωρών και να εξακριβώσει εάν το κόστος αυτό έχει υπεραντισταθμιστεί. Κατά τη χορήγηση αντιστάθμισης σε επιχείρηση, η κρατική ενίσχυση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα καθαρά έξοδα της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας. Για τον υπολογισμό του καθαρού κόστους, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και άλλα άμεσα ή έμμεσα έσοδα που απορρέουν από την αποστολή δημόσιας υπηρεσίας. Για τον λόγο αυτό το καθαρό κέρδος από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εκτίμηση της αναλογικότητας της ενίσχυσης.

([45]) Βλ. ανακοίνωση για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, παράγραφοι 57 και 58.

(126) Αφετέρου, η Επιτροπή πρέπει να ελέγξει κάθε διαθέσιμη πληροφορία που υποδηλώνει ότι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έχουν νοθεύσει τον ανταγωνισμό στις εμπορικές αγορές περισσότερο από ό,τι είναι απαραίτητο για την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας. Για παράδειγμα, ένας δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας, στον βαθμό που τα χαμηλότερα έσοδα θα καλύπτονται από την κρατική ενίσχυση, θα έχει κίνητρο να μειώσει τις τιμές της διαφήμισης ή άλλων δραστηριοτήτων μη δημόσιας υπηρεσίας στην αγορά, έτσι ώστε να μειώσει τα έσοδα των ανταγωνιστών του. Η συμπεριφορά αυτή θα απαιτούσε πρόσθετη κρατική χρηματοδότηση για να αντισταθμιστούν τα διαφυγόντα έσοδα από εμπορικές δραστηριότητες και για τον λόγο αυτό θα αποτελούσε ένδειξη υπεραντιστάθμισης των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας.

8.3.1 *Διαφάνεια και κατανομή κόστους*

(127) Η Επιτροπή πρέπει πρώτα να καθορίσει το κόστος της ΥΓΟΣ. Δεδομένου ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών ασκούν επίσης και δραστηριότητες που δεν έχουν χαρακτήρα δημόσιας υπηρεσίας, πρέπει βάσει της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ περί της διαφάνειας των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημόσιων επιχειρήσεων ([46]), όπως αυτή τροποποιήθηκε από την οδηγία 2000/52/ΕΚ της Επιτροπής ([47]), να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς για τις διαφορετικές δραστηριότητές τους. Τα έξοδα και τα έσοδα πρέπει να κατανέμονται σωστά βάσει σαφώς καθορισμένων και αντικειμενικών λογιστικών αρχών. Μόνο τα έξοδα που αφορούν αποκλειστικά τις δραστηριότητες δημόσιας υπηρεσίας, ενώ αφορούν και τις εμπορικές δραστηριότητες, δεν είναι απαραίτητο να κατανεμηθούν μεταξύ των δύο και μπορεί να χρεωθούν εξ ολοκλήρου στη δημόσια υπηρεσία ([48]).

(128) Η οδηγία για τη διαφάνεια έχει εφαρμοστεί στις Κάτω Χώρες με τροποποίηση του νόμου περί ανταγωνισμού («Mededingingswet») ([49]). Επιπλέον, βάσει ειδικού διατάγματος ([50]), οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς υποχρεούνται να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς για όλες τις δευτερεύουσες δραστηριότητες καθώς και τις δραστηριότητες ένωσης. Βάσει αυτού, οι αρχές των Κάτω Χωρών υπέβαλαν πληροφορίες για τα έξοδα και τα έσοδα των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων κατά την περίοδο 1994-2005.

(129) Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας για τη διαφάνεια τα κράτη μέλη όχι μόνο πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τηρούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί για τις δραστηριότητες δημόσιας υπηρεσίας και μη δημόσιας υπηρεσίας, αλλά και ότι όλα τα έξοδα και έσοδα κατανέμονται ορθά βάσει λογιστικών αρχών που εφαρμόζονται με συνέπεια και δικαιολογούνται αντικειμενικά, και ότι οι αρχές κατανομής κόστους σύμφωνα με τις οποίες διατηρούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί είναι σαφώς καθορισμένες.

(130) Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το διάταγμα δεν καθορίζει με ποιον τρόπο οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς πρέπει να κατανέμουν έξοδα τα οποία είναι κοινά στις δραστηριότητες δημόσιας και μη δημόσιας υπηρεσίας. Πληροφορίες από τις αρχές των Κάτω Χωρών επιβεβαιώνουν επιπλέον ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς χρησιμοποιούν διαφορετικές μεθόδους για την κατανομή εξόδων. Οι αρχές ισχυρίζονται ότι σε ατομικό επίπεδο η κατανομή είναι ορθή, αλλά λόγω των διαφορετικών επιλογών των επιμέρους ραδιοτηλεοπτικών φορέων, η εν λόγω κατανομή ενδέχεται να διαφέρει από τον έναν φορέα στον άλλο. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός ότι δεν υπάρχει συνοχή μεταξύ των διαφόρων ραδιοτηλεοπτικών φορέων αποτελεί ένδειξη ότι το διάταγμα δεν ορίζει με επαρκή σαφήνεια τον τρόπο κατανομής του κόστους.

(131) Για τον λόγο αυτό, βάσει των πληροφοριών που υπέβαλαν οι αρχές των Κάτω Χωρών, η Επιτροπή δεν μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα έξοδα έχουν κατανεμηθεί ορθά βάσει αποδεκτών μεθόδων κατανομής κόστους. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κρίνει ότι όλα τα καθαρά έσοδα των εμπορικών δραστηριοτήτων των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη προκειμένου να καθοριστεί εάν η κρατική χρηματοδότηση ήταν ανάλογη των εξόδων δημόσιας υπηρεσίας. Αυτό συμφωνεί επίσης με το νομοθετικό πλαίσιο των Κάτω Χωρών που εφαρμόζεται στο σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και το οποίο υποχρεώνει τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς να χρησιμοποιούν για σκοπούς δημόσιας υπηρεσίας όλα τα έσοδά τους, συμπεριλαμβανομένων και αυτών από εμπορικές δραστηριότητες ([51]).

8.3.2 *Αναλογικότητα της δημόσιας χρηματοδότησης*

(132) Σύμφωνα με την παράγραφο 57 της ανακοίνωσης για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, είναι απαραίτητο οι κρατικές ενισχύσεις να μην υπερβαίνουν τα καθαρά έξοδα του ραδιοτηλεοπτικού φορέα για την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας. Κατά συνέπεια, αφού καθοριστούν τα καθαρά έξοδα της δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να προσδιοριστεί εάν το συνολικό ποσό της κρατικής χρηματοδότησης υπερέβη τα εν λόγω έξοδα.

(133) Όπως προαναφέρθηκε, εάν δεν έχει πραγματοποιηθεί πλήρης ή εύλογη κατανομή κόστους, τα καθαρά έσοδα από όλες τις δραστηριότητες που επωφελήθηκαν άμεσα ή έμμεσα από τη δημόσια χρηματοδότηση πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό των καθαρών εξόδων δημόσιας υπηρεσίας ([52]). Μόνο τα έσοδα των «αποκλειστικά» εμπορικών δραστηριοτήτων δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό των καθαρών εξόδων της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας. Πρόκειται για δραστηριότητες που δεν έχουν λάβει άμεσα ή έμμεσα, για παράδειγμα, μέσω φθηνότερων εισροών παραγωγής, κρατική χρηματοδότηση ή έχουν καταβάλει το πλήρες αντίτιμο εισροών τις οποίες μοιράζονται με δραστηριότητες δημόσιας υπηρεσίας ή που προκύπτουν από αυτές.

([46]) ΕΕ L 195 της 29.7.1980, σ. 35. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2005/81/ΕΚ (ΕΕ L 312 της 29.11.2005, σ. 47).

([47]) ΕΕ L 193 της 29.7.2000, σ. 75.

([48]) Βλ. ανακοίνωση για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις παράγραφοι 53-56.

([49]) Βλ. άρθρο 25α του νόμου περί ανταγωνισμού των Κάτω Χωρών.

([50]) Διάταγμα του υπουργού εξωτερικών της 13ης Ιουνίου 2001, που περιλαμβάνει το παράρτημα «Εγχειρίδιο δημοσιονομικής ευθύνης».

([51]) Τα στοιχεία που παρείχαν οι αρχές των Κάτω Χωρών δείχνουν ότι στην εξεταζόμενη περίοδο οι εμπορικές δραστηριότητες των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων ήταν γενικά κερδοφόρες.

([52]) Βλ. ανακοίνωση για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, παράγραφοι 55 και 56.

(134) Όπως ήδη αναφέρθηκε, στο σύστημα της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης των Κάτω Χωρών δεν υπάρχει ούτε η έννοια των «αμιγών» δραστηριοτήτων ούτε της εύλογης και πλήρους κατανομής εσόδων μεταξύ των διαφορετικών δραστηριοτήτων των ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Επιπλέον, ο νόμος ΜΜΕ ορίζει ότι όλα τα καθαρά έσοδα από κύρια και δευτερεύοντα καθήκοντα ([53]), δευτερεύουσες δραστηριότητες και δραστηριότητες ένωσης ([54]) πρέπει να χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας ([55]).

(135) Κατά συνέπεια, τα καθαρά έξοδα των δραστηριοτήτων δημόσιας υπηρεσίας καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα έσοδα από όλες τις δραστηριότητες των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Ως εκ τούτου:

— πρώτο, το καθαρό κόστος της δημόσιας υπηρεσίας καθορίζεται αφαιρώντας από τα συνολικά έξοδα παροχής της δημόσιας υπηρεσίας τα καθαρά έσοδα που προέρχονται από την εκμετάλλευση της δημόσιας υπηρεσίας (κύρια και δευτερεύοντα καθήκοντα) ([56])·

— δεύτερο, όλα τα άλλα καθαρά εμπορικά έσοδα λαμβάνονται υπόψη (δευτερεύουσες δραστηριότητες και δραστηριότητες ένωσης)·

— τρίτο, όλες οι μορφές δημόσιας χρηματοδότησης προστίθενται. Πρώτο, η ετήσια κρατική χρηματοδότηση και οι *πληρωμές Stifo* που θεωρούνται ως μέτρα «υφιστάμενης ενίσχυσης». Δεύτερο, η *ειδική* χρηματοδότηση (πληρωμές από το FOR και τα εξισωτικά ταμεία) και οι *πληρωμές* από το *CoBo*, που θεωρούνται ως μέτρα «νέας ενίσχυσης».

(136) Το άθροισμα όλων των προαναφερθέντων στοιχείων καθορίζει εάν η συνολική κρατική χρηματοδότηση υπερβαίνει το σύνολο των καθαρών εξόδων δημόσιας υπηρεσίας ή, με άλλα λόγια, εάν υπήρξε υπεραντιστάθμιση των καθηκόντων δημόσιας υπηρεσίας.

(137) Όσον αφορά τη δωρεάν παροχή τεχνικών υπηρεσιών και διευκολύνσεων από την NOB, το μέτρο θα έπρεπε, καταρχήν, να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση της υπεραντιστάθμισης. Ωστόσο, δεν είναι απαραίτητο το μέτρο να συμπεριληφθεί ρητά στους υπολογισμούς, δεδομένου ότι τα πλεονεκτήματα από τη δωρεάν παροχή τεχνικών υπηρεσιών μπορούν να θεωρηθούν ως αντισταθμιστικά εξόδων τα οποία ειδάλλως θα έπρεπε να χρηματοδοτηθούν. Κατά συνέπεια, η πληρωμή των εν λόγω εξόδων θα σήμαινε αύξηση κατά το ίδιο ποσό των εξόδων της δημόσιας υπηρεσίας που έχει ανατεθεί στους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των Κάτω Χωρών. Ως εκ τούτου, ο συνυπολογισμός των εν λόγω εξόδων δεν τροποποιεί το τελικό καθαρό αποτέλεσμα ([57]).

8.4 Απόφαση κίνησης της διαδικασίας και εξεταζόμενη περίοδος

(138) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή είχε καθορίσει, σε προκαταρκτική βάση, την υπεραντιστάθμιση σε 110 εκατ. ευρώ. Ο υπολογισμός είχε βασιστεί σε ελλιπή στοιχεία όσον αφορά το πραγματικό ποσό των μεταφορών στα αποθέματα και το επίπεδο αποθεμάτων του συστήματος της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης ως συνόλου στη διάρκεια της περιόδου 1992-2002. Οι αρχές δεν είχαν υποβάλει τότε πλήρη στοιχεία σχετικά με τους επιμέρους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς.

(139) Μετά την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή έλαβε στοιχεία όσον αφορά τα έξοδα και τα έσοδα των επιμέρους ραδιοτηλεοπτικών φορέων, τα οποία είναι λεπτομερέστερα από τα γενικά στοιχεία που είχαν υποβληθεί κατά την κίνηση της διαδικασίας. Επιπλέον, οι νέες πληροφορίες παρέχουν πραγματικά στοιχεία μέχρι το έτος 2005 και περιλαμβάνουν επίσης εκτίμηση για το 2006.

(140) Η παρούσα απόφαση αφορά τις ειδικές πληρωμές που άρχισαν από το 1994 και καλύπτει την περίοδο μέχρι το 2005. Όσον αφορά την ημερομηνία λήξης, οι αρχές των Κάτω Χωρών κάλεσαν την Επιτροπή να λάβει υπόψη της και τα στοιχεία από το 2006. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν το κρίνει σκόπιμο, δεδομένου ότι τα στοιχεία από το 2006 αποτελούν απλώς εκτιμήσεις για το τρέχον δημοσιονομικό έτος.

8.4.1 *Εκτίμηση της αντιστάθμισης των επιμέρους δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων*

(141) Όπως φαίνεται, 14 από τους 19 δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς έλαβαν υπεραντιστάθμιση κατά την περίοδο 1994-2005. Η υπεραντιστάθμιση είχε ως αποτέλεσμα κέρδη ύψους 32 εκατ. ευρώ τα οποία μεταφέρθηκαν γενικά στα αποθέματα προγράμματος των εν λόγω φορέων.

(142) Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις μέρος της υπεραντιστάθμισης χρησιμοποιήθηκε για να εξισορροπηθεί μία υποαντιστάθμιση κατά την περίοδο πριν το 1994. Στις αρχές του 1994 ορισμένοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς είχαν αρνητικό απόθεμα προγράμματος ([58]). Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς είχαν το δικαίωμα να καταχωρούν αρνητικά αποθέματα προγράμματος μόνο όταν τα έξοδα δημόσιας υπηρεσίας υπερέβαιναν τις διάφορες πηγές χρηματοδότησής της. Με άλλα λόγια, τα αρνητικά αποθέματα προγράμματος μπορούσαν μόνο να προκύψουν από υποαντιστάθμιση των εξόδων δημόσιας υπηρεσίας.

(143) Από την άλλη πλευρά, κάθε πιθανή ζημία από εμπορικές δραστηριότητες έπρεπε να χρηματοδοτηθεί μέσω των αποθεμάτων ένωσης και δεν μπορούσε να ενταχθεί στα

([53]) Έσοδα από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, έσοδα από sms, χορηγία, διαφημίσεις, πωλήσεις εισιτηρίων κλπ. Αυτό μπορεί να συναχθεί από το προαναφερθέν «Handboek Financiële Verantwoording» που καθορίζει τους κανόνες και τις αρχές λογιστικής που θα πρέπει να εφαρμόζονται από τους επιμέρους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς (έκδοση 2005, υπόδειγμα VII, σελίδα 18).

([54]) Έσοδα από δευτερεύουσες δραστηριότητες και δραστηριότητες ένωσης είναι:
(1) έσοδα από δραστηριότητες ένωσης: τα έσοδα αυτά έχουν γενικά τη μορφή εισφορών μελών, έσοδα από περιοδικά της ένωσης και κληροδοτήματα·
(2) έσοδα κεφαλαίου: έσοδα από τόκους, μισθώσεις και συμμετοχές·
(3) έσοδα από περιοδικά προγράμματος: έσοδα από τη δημοσίευση περιοδικών προγράμματος (περιοδικά με λεπτομέρειες για τα προγράμματα, κριτικές, διαφημίσεις κλπ.)·
(4) έσοδα από άλλες δραστηριότητες: έσοδα από δίσκους CD και DVD, πωλήσεις τύπων προγραμμάτων.

([55]) Επιστολή των αρχών των Κάτω Χωρών στο πλαίσιο της διαδικασίας E-5/2005, της 2ας Ιουνίου 2005 καταχωρηθείσα στις 7 Ιουνίου 2005.

([56]) Βλ. παράγραφο 26.

([57]) Αυτό εναρμονίζεται με τη θέση της Επιτροπής στην απόφαση όσον αφορά τον ιταλικό δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό φορέα RAI: απόφαση της Επιτροπής της 15ης Οκτωβρίου 2003 σχετικά με τα μέτρα που έλαβε η Ιταλία υπέρ της RAI SpA, ΕΕ L 119, σ. 1 της 23.4.2004.

([58]) Π.χ. η VARA στις αρχές του 1994 είχε αρνητικό απόθεμα προγράμματος ύψους 8,5 εκατ. ευρώ.

αποθέματα προγράμματος. Σύμφωνα με τις αρχές των Κάτω Χωρών, τα αποθέματα ένωσης δημιουργήθηκαν με ιδιωτικά κεφάλαια.

(144) Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις στις οποίες η υποαντιστάθμιση των εξόδων δημόσιας υπηρεσίας χρηματοδοτήθηκε προσωρινά με αποθέματα ένωσης. Το 1993 οι αρχές των Κάτω Χωρών «πάγωσαν» τα αποθέματα ένωσης· από τη στιγμή εκείνη, τα έσοδα από τη δημόσια υπηρεσία και από τις εμπορικές δραστηριότητες δεν μπορούσαν πλέον να προστεθούν στα αποθέματα ένωσης. Ωστόσο, έγινε μια εξαίρεση για την επιστροφή πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τα αποθέματα ένωσης πριν το 1994 για να καλυφθούν μη χρηματοδοτηθέντα έξοδα δημόσιας υπηρεσίας. Σύμφωνα με τις αρχές των Κάτω Χωρών, αυτή ήταν η μόνη περίπτωση στην οποία προστέθηκαν κεφάλαια στα εν λόγω αποθέματα μετά το 1994 ([59]).

(145) Η Επιτροπή κρίνει ότι τα αρνητικά ποσά που καταγράφηκαν στα αποθέματα προγράμματος και οι θετικές διακυμάνσεις των αποθεμάτων ένωσης μετά το 1994 ήταν μόνο απόρροια προηγούμενης «υποαντιστάθμισης» των εξόδων δημόσιας υπηρεσίας. Για τον λόγο αυτό, η παρεπόμενη εξισορρόπηση των εν λόγω ποσών θεωρείται ως επιλέξιμη δαπάνη του καθήκοντος δημόσιας υπηρεσίας. Για τον λόγο αυτό, τα αντίστοιχα ποσά δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον καθορισμό της υπεραντιστάθμισης.

(146) Όπως προαναφέρθηκε, η υπεραντιστάθμιση διοχετεύθηκε γενικά στα αποθέματα προγράμματος. Το 2005, ο ΡΟ αποφάσισε για πρώτη φορά, βάσει του άρθρου 109α και του άρθρου 19α(1)η του νόμου ΜΜΕ, ότι τα αποθέματα των επιμέρους ραδιοτηλεοπτικών φορέων που υπερβαίνουν το 5 έως 10 % του ετήσιου προϋπολογισμού τους θα πρέπει να μεταφερθούν στον ΡΟ ([60]). Αυτή η μεταφορά θεωρείται επίσης μέρος των ειδικών μέτρων και λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό της αναλογικότητας της αντιστάθμισης. Ως αποτέλεσμα, η εν λόγω μεταφορά μείωσε τη συνολική αντιστάθμιση των επιμέρους δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων, ενώ αύξησε την υπεραντιστάθμιση του ΡΟ.

(147) Αφαιρώντας, για κάθε έτος από το 1994 έως το 2005, το καθαρό κόστος της δημόσιας υπηρεσίας από τη συνολική χρηματοδότηση που χορηγήθηκε από το κράτος με τον τρόπο που περιγράφεται στην παράγραφο 135, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κανένας από τους επιμέρους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς δεν έλαβε δημόσια χρηματοδότηση άνω του 10 % του ετήσιου προϋπολογισμού του. Δεδομένου ότι τα έξοδα δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης ενδέχεται να διαφέρουν κάθε έτος, το κράτος μπορεί πράγματι για δημοσιονομικούς λόγους να επιθυμεί να διατηρήσει τις διακυμάνσεις στην κρατική χρηματοδότηση μέχρι ενός ελάχιστου ορίου και να επιτρέψει συγκεκριμένο ποσοστό της ετήσιας υπεραντιστάθμισης να μεταφέρεται στο επόμενο έτος. Η Επιτροπή αναγνώρισε την αρχή αυτή στην υπόθεση του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα της Δανίας ([61]).

([59]) Αυτό ισχύει για την AVRO, την KRO, την NCRV και την VARA. Επιστολή των αρχών των Κάτω Χωρών της 30ής Απριλίου που καταχωρήθηκε στις 13 Μαΐου 2004.

([60]) Επιστολή «Publieke Omroep» της 28ης Ιουλίου 2005 που απέστειλαν οι αρχές των Κάτω Χωρών την 1η Σεπτεμβρίου 2005 (καταχωρήθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2005).

([61]) Απόφαση της Επιτροπής της 19ης Μαΐου 2004 σχετικά με τα μέτρα αριθ. C2/2003 (πρώην NN 22/02) που εφαρμόστηκαν από τη Δανία για την TV2/Danmark, C(2004) 1814 (τελικό), παράγραφος 113.

(148) Η Επιτροπή ανέφερε ότι στην περίπτωση αυτή τα εν λόγω αποθέματα πρέπει να δημιουργούνται για τον συγκεκριμένο ειδικό σκοπό και ότι πρέπει να ρυθμίζονται σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα, δηλαδή να αφαιρούνται από την αντιστάθμιση του επόμενου έτους εάν έχει υπάρξει υπεραντιστάθμιση. Κατά τον τρόπο αυτό, εάν η υπεραντιστάθμιση δεν υπερβαίνει το 10 % του ποσού της ετήσιας αντιστάθμισης, η υπεραντιστάθμιση αυτή συμβιβάζεται με τη συνθήκη ΕΚ και μπορεί να μεταφερθεί στην επόμενη ετήσια περίοδο και να αφαιρεθεί από το ποσό της αντιστάθμισης που πρέπει να καταβληθεί για την περίοδο αυτή.

(149) Όπως ήδη αναφέρθηκε, οι αρχές των Κάτω Χωρών αποφάσισαν ότι κάθε επιμέρους δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας μπορεί να διατηρεί ειδικό απόθεμα σε ποσοστό ανώτατο 5 έως 10 % του ετήσιου προϋπολογισμού του ([62]). Λαμβάνοντας υπόψη τον εν λόγω περιορισμό, ο ΡΟ έδωσε την εντολή το 2005 να μεταφερθεί ποσό 42,457 εκατ. ευρώ από αποθέματα των ραδιοτηλεοπτικών φορέων στον ΡΟ. Οι αρχές ανέλαβαν επίσης τη δέσμευση να παρακολουθούν τακτικά τα αποθέματα και να μεριμνούν για την επιστροφή των ποσών που υπερβαίνουν το 10 % της ετήσιας αντιστάθμισης από το 2006 ([63]). Για τον λόγο αυτό θεωρείται ότι οι προϋποθέσεις πληρούνται για να θεωρηθεί συμβιβάσιμο ένα ποσό υπεραντιστάθμισης που δεν υπερβαίνει το 10 % του ετήσιου προϋπολογισμού των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων ([64]).

(150) Δεδομένου ότι η υπεραντιστάθμιση δεν υπερβαίνει το περιθώριο του 10 % του ετήσιου προϋπολογισμού, μπορεί να θεωρηθεί δικαιολογημένη για την εκπλήρωση της υποχρέωσης δημόσιας υπηρεσίας και ως εκ τούτου η ενίσχυση θεωρείται συμβιβάσιμη με το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ.

8.4.2 *Υπεραντιστάθμιση του ΡΟ*

(151) Ο ΡΟ έλαβε επίσης αντιστάθμιση για τον διαχειριστικό και συντονιστικό ρόλο του όσον αφορά το σύστημα ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων. Τον ρόλο αυτό έχει ξεχωριστή οργάνωση, ο επονομαζόμενος ΡΟ, που διατηρεί εσωτερικούς ξεχωριστούς λογαριασμούς. Οι αρχές των Κάτω Χωρών ανέφεραν ότι μολονότι η NOS RTV και ο ΡΟ αποτελούν μέρη ενός νομικού προσώπου και παρουσιάζουν ενοποιημένους λογαριασμούς, σε καμία περίπτωση δεν έχουν πρόσβαση ο ένας στα κεφάλαια του άλλου.

([62]) 5 ή 10 % ανάλογα με το μέγεθος του προϋπολογισμού του ραδιοτηλεοπτικού φορέα.

([63]) Στο σχέδιο πρότασης για τον νέο νόμο ΜΜΕ (νόμος ΜΜΕ 2007), η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών εισήγαγε τον κανόνα που ορίζει ότι τα αποθέματα θα παρακολουθούνται σε ετήσια βάση και ότι κάθε πλεονασματικό απόθεμα (απόθεμα άνω του 10 % της ετήσιας αντιστάθμισης) πρέπει να μεταφέρεται στο AOR το οποίο διαχειρίζεται η αρχή ΜΜΕ. Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών ανέλαβε τη δέσμευση, με επιστολή της 4ης Μαΐου 2006, να περιλάβει τον εν λόγω κανόνα στον νόμο για τον προϋπολογισμό του 2006, που εγγυάται την εφαρμογή μέχρι την έκδοση του «νόμου για τα ΜΜΕ 2007».

([64]) Στην πράξη 5 % ή 10 %, όπως καθορίζεται από τις αρχές των Κάτω Χωρών.

(152) Βάσει των ξεχωριστών λογαριασμών για τον ΡΟ και σύμφωνα με την προσέγγιση που περιγράφεται στην παράγραφο 135, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο ΡΟ έλαβε συνολική υπεραντιστάθμιση ύψους 55,908 εκατ. ευρώ, χωρίς να συμπεριληφθούν τα αποθέματα που μεταφέρθηκαν το 2005 από επιμέρους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Η μεταφορά των αποθεμάτων ανήλθε σε ποσό 42,457 εκατ. ευρώ. Εάν ληφθεί υπόψη η εν λόγω μεταφορά, η συνολική υπεραντιστάθμιση του ΡΟ ανέρχεται σε 98,365 ευρώ (55,908 ευρώ + 42,457 ευρώ) εκατ..

Πίνακας 4

Συνολική παρουσίαση της ετήσιας χρηματοδότησης του ΡΟ (1994-2005) ποσά Χ 1 εκατ. ευρώ [65]

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Σύνολο
Έξοδα δημόσιας δραστηριότητας	53,1	60,5	61,8	64,6	69,3	77,3	89,0	94,7	100,4	91,2	91,9	95,2	948,9
Έσοδα δημόσιας δραστηριότητας	0	0	0	0,7	3,3	3,5	2,5	2,6	3,4	0,2	0	0	16,2
Καθαρά έξοδα δημόσιας δραστηριότητας	**53,1**	**60,5**	**61,8**	**63,9**	**66,0**	**73,8**	**86,4**	**92,0**	**97,0**	**90,9**	**91,9**	**95,2**	**932,7**
Καθαρό αποτέλεσμα εμπορικών δραστηριοτήτων	**5,7**	**5,9**	**6,5**	**7,3**	**10,7**	**16,0**	**13,7**	**12,0**	**10,8**	**13,1**	**22,3**	**9,7**	**133,7**
Ανάγκη δημόσιας χρηματοδότησης	**47,5**	**54,6**	**55,3**	**56,5**	**55,4**	**57,8**	**72,7**	**80,0**	**86,2**	**77,8**	**69,6**	**85,5**	**799,0**
Ετήσιες πληρωμές	49,4	55,6	58,3	58,9	62,3	70,7	68,7	74,6	78,6	85,4	78,0	79,3	819,6
Ετήσιες πληρωμές από το Stifo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σύνολο ετήσιας αντιστάθμισης	**49,4**	**55,6**	**58,3**	**58,9**	**62,3**	**70,7**	**68,7**	**74,6**	**78,6**	**85,4**	**78,0**	**79,3**	**819,6**
Αποτέλεσμα πριν τις ειδικές πληρωμές	**1,9**	**1,0**	**3,0**	**2,3**	**6,9**	**12,8**	**- 4,0**	**- 5,4**	**- 7,6**	**7,6**	**8,4**	**- 6,2**	**20,7**
Πληρωμές από το FOR	0	0	0	0	0	0	7,1	6,1	5,2	7,0	5,6	2,8	33,9
Πληρωμές από εξισωτικό ταμείο	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πληρωμές από το CoBo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μεταφορά πλεονασματικών αποθεμάτων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	42,5	42,5
Σύνολο ειδικών πληρωμών	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7,1**	**6,1**	**5,2**	**7,0**	**5,6**	**45,3**	**76,3**
Έκτακτα αποτελέσματα	0	0	0	0	0	0,9	0	0,2	0,2	0	0	0	1,4
Σύνολο υπερ/ υποαντιστάθμισης	**1,9**	**1,0**	**3,0**	**2,3**	**6,9**	**13,7**	**3,1**	**0,9**	**- 2,1**	**14,5**	**14,0**	**39,1**	**98,4**

[65] Οι διαφορές μεταξύ κειμένου και πίνακα οφείλονται στο γεγονός ότι τα ποσά είναι στρογγυλεμένα.

(153) Θεωρείται ότι η υπεραντιστάθμιση ύψους 98,365 εκατ. ευρώ δεν είναι απαραίτητη για τη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας και κατά συνέπεια δεν μπορεί να ενταχθεί στην παρέκκλιση του άρθρου 86 παράγραφος 2 από την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων. Ως εκ τούτου, η υπεραντιστάθμιση δεν κρίνεται ως συμβιβάσιμη ενίσχυση και θα πρέπει καταρχήν να επιστραφεί από τον ΡΟ.

(154) Ωστόσο, φαίνεται ότι η υπεραντιστάθμιση υπερβαίνει το σύνολο των *ειδικών* πληρωμών στον ΡΟ. Ο ΡΟ έλαβε 33,870 εκατ. ευρώ ως ειδικές πληρωμές από τον κρατικό προϋπολογισμό για τα ΜΜΕ συν την *ειδική* μεταφορά ποσού ύψους 42,457 εκατ. ευρώ από τους άλλους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Αυτό σημαίνει ότι από *ειδικά* μέτρα ο ΡΟ έλαβε συνολικά ποσό 76,327 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, οι *ειδικές* πληρωμές απέφεραν επίσης τόκους που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τον καθορισμό του ποσού των κεφαλαίων τα οποία δεν ελήφθησαν στο πλαίσιο των «μέτρων υφιστάμενης ενίσχυσης». Για τον λόγο αυτό το ποσό προς ανάκτηση περιορίζεται σε 76,327 εκατ. ευρώ συν τους τόκους, διότι η «υπόλοιπη» υπεραντιστάθμιση χορηγήθηκε μέσω υφιστάμενης ενίσχυσης και δεν είναι δυνατόν να ανακτηθεί.

8.5 **Αντιανταγωνιστική συμπεριφορά στις εμπορικές αγορές**

(155) Όπως αναφέρθηκε στην ανακοίνωση για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι μία αντιανταγωνιστική συμπεριφορά των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων δεν είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας. Στην απόφασή της να κινήσει διαδικασίες επίσημης έρευνας η Επιτροπή ανέφερε τις ακόλουθες πιθανές στρεβλώσεις της αγοράς.

8.5.1 ***Καλωδιακή μετάδοση***

(156) Στην πρότυπη σύμβαση που συνήφθη το 1985 μεταξύ των ραδιοτηλεοπτικών φορέων και των φορέων εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης, ορίζεται, κατόπιν αιτήματος της κυβέρνησης των Κάτω Χωρών, ότι οι φορείς καλωδιακής τηλεόρασης δεν πληρώνουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για τη μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων των ολλανδικών δημόσιων φορέων. Η εν λόγω παραίτηση από την πληρωμή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας από τους φορείς καλωδιακής τηλεόρασης δημιουργεί το ερώτημα εάν ο ΡΟ ενήργησε ως συνήθης φορέας της αγοράς, δεδομένου ότι παραιτήθηκε εμπορικού εισοδήματος.

(157) Ωστόσο, οι αρχές των Κάτω Χωρών ισχυρίστηκαν ότι το γεγονός ότι ο ΡΟ δεν επιβάλλει τέλος για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας δεν αντιφάσκει απαραίτητα προς μία συμπεριφορά αγοράς. Εξάλλου, ούτε οι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς δεν ζητούν τέλος από τους φορείς καλωδιακής τηλεόρασης για τη μετάδοση των προγραμμάτων τους ([66]).

([66]) Σύμφωνα με την VECAI (οργάνωση των φορέων καλωδιακής τηλεόρασης), η NOS εισπράττει στην πραγματικότητα ένα ποσό από την VECAI, μολονότι αυτό αποκαλείται διαφορετικά. Ωστόσο, η NOS δεν θεωρεί αυτό το καταβαλλόμενο ποσό ως τέλος για δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

(158) Πράγματι, οι εμπορικές συμφωνίες μεταξύ των ραδιοτηλεοπτικών φορέων και των φορέων καλωδιακής τηλεόρασης μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, ιδίως δεδομένου του γεγονότος ότι η συναλλαγή αφορά μια ανταλλαγή υπηρεσιών μετάδοσης έναντι της διαθεσιμότητας περιεχομένου που έχει μεγάλη αξία και για τα δύο μέρη. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κρίνει ότι δεν υφίστανται σαφείς ενδείξεις ότι ο ΡΟ ενήργησε κατά τρόπο αντιανταγωνιστικό και ότι η παραίτησή του από εμπορικά έσοδα αύξησε την ανάγκη κρατικής χρηματοδότησης.

8.5.2 ***Διαφημιστική αγορά***

8.5.2.1 *Εικαζόμενη προσφορά χαμηλότερων τιμών για την ηλικιακή ομάδα 20-49*

(159) Κατά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας έρευνας η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκείς ενδείξεις ότι το STER είχε πράγματι προσφέρει χαμηλότερες τιμές. Ωστόσο, μετά την κίνηση της εν λόγω διαδικασίας οι καταγγέλλοντες και οι αρχές των Κάτω Χωρών υπέβαλαν πληροφορίες που πρέπει να εξεταστούν.

(160) Στην παράγραφο 58 της ανακοίνωσης αναφέρεται ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ενδέχεται να έχουν συμφέρον να συμπιέσουν τις τιμές διαφήμισης προκειμένου να μειώσουν τα έσοδα των ανταγωνιστών τους. Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στις Κάτω Χώρες δεν αναπτύσσουν άμεσα διαφημιστικές δραστηριότητες, αλλά ότι τις δραστηριότητες αυτές αναπτύσσει ξεχωριστή οργάνωση αποκαλούμενη STER. Η αποστολή του STER είναι να εκμεταλλευτεί τον χρόνο που είναι διαθέσιμος για διαφημίσεις ώστε να συμβάλλει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην κεντρική χρηματοδότηση των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Το STER λειτουργεί ως ενδιάμεσος, που έχει την αποστολή να μεγιστοποιήσει τα έσοδα από την πώληση του διαφημιστικού χώρου των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Όπως ήδη αναφέρθηκε στην παράγραφο 17, το STER μεταφέρει τα διαφημιστικά έσοδα στον προϋπολογισμό για τα ΜΜΕ.

(161) Το ενδεχόμενο το STER να καθορίζει τιμές χαμηλότερες των κοινοτικών θα πρέπει να αντανακλάται σε ορισμένες ή σε όλες από τις ακόλουθες περιστάσεις: χαμηλότερες τιμές του STER έναντι των ανταγωνιστών του, αύξηση του μεριδίου αγοράς και απώλεια εσόδων για το STER.

(162) Πρώτο, όπως η Επιτροπή ανέφερε επίσης στην απόφαση να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας, μια σύγκριση μεταξύ των τιμών των δημόσιων και των ιδιωτικών εταιρειών πώλησης διαφημίσεων μπορεί να θεωρηθεί ως εύλογο υποκατάστατο των κριτηρίων που αναφέρονται στην παράγραφο 58 της ανακοίνωσης για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις.

(163) Για τη σύγκριση των τιμών η ομάδα στόχου 20-49 ετών είναι η πιο σχετική. Όπως προκύπτει από τον Πίνακας 5 κατωτέρω, υπάρχουν διαφορετικές υποομάδες, πολλές από τις οποίες έχουν ως στόχο θεατές στην ηλικιακή ομάδα των 20-49:

Πίνακας 5

Ποσοστό επιτυχίας στις ομάδες στόχου του STER (εμπιστευτικό 2004)

Στόχος	13+	20-34	35-49	50-64	20-49	Καταναλωτές 20-49	Καταναλωτές 20-49 + παιδιά	Άνδρες 20-34	Γυναίκες 20-34
Επιτυχία	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Επιστολή των αρχών των Κάτω Χωρών της 27.01.2005.

(164) Ο Πίνακας 5 δείχνει ότι το STER πωλεί κυρίως διαφημίσεις για την κατηγορία των θεατών στην ομάδα των 20-49 ετών. Από το 1999 το μερίδιο αγοράς του STER όσον αφορά τη διαφήμιση και η ακροαματικότητα των δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων στην ομάδα στόχου 20-49 έχουν μειωθεί. Στην ομάδα στόχου των 20-49 ετών, οι ακαθάριστες τιμές που χρεώθηκαν στους διαφημιστές ήταν οι εξής:

Πίνακας 6

Ακαθάριστες τιμές ομάδα 20-49 ετών (18:00-24:00), 1995-2005 σε ευρώ

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	1 470	1 496	1 499	1 315	1 485	1 541	1 562	1 624	1 816	1 932	1 890
Εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς	1 337	1 314	1 366	1 399	1 438	1 637	1 667	1 675	1 753	2 055	2 087

Πηγή: Επιστολή των αρχών των Κάτω Χωρών της 23.02.2006.

(165) Βάσει των ανωτέρω στοιχείων, οι τιμές καταλόγου του STER για την ομάδα 20-49 ήταν μόνο ελαφρά χαμηλότερες από αυτές των εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων. Σύμφωνα με τις αρχές των Κάτω Χωρών οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς και το STER χορηγούν αρκετά σημαντικές εκπτώσεις. Οι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς φαίνεται να χορηγούν κατά πολύ υψηλότερες εκπτώσεις, ιδίως από το 1998. Οι εν λόγω εκπτώσεις παρατίθενται κατωτέρω.

Πίνακας 7

Πραγματικές εκπτώσεις κατά την περίοδο 1994-2005 σε %

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Επιστολή των αρχών των Κάτω Χωρών της 24.02.2006.

(166) Μολονότι η ακροαματικότητα του STER είναι λιγότερο ελκυστική από αυτή των εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών φορέων, ο STER έχει χαμηλή επιλεκτικότητα και ως εκ τούτου είναι λιγότερο σε θέση να προσφέρει μια πολύ συγκεκριμένη ειδική ομάδα στόχου, και η ακροαματικότητά του καθώς και το μερίδιό του στη διαφημιστική αγορά είναι χαμηλού επιπέδου (βλέπε πίνακα 9 κατωτέρω), οι καθαρές τιμές του είναι υψηλότερες από αυτές που χρεώνουν οι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς.

Πίνακας 8

Καθαρές τιμές ομάδα 20-49 ετών (18.00-24.00), 1995-2005 σε ευρώ

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
STER	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

(167) Από τον Πίνακας 9 μπορεί επιπλέον να συναχθεί το συμπέρασμα ότι υπάρχει μια σαφής σχέση μεταξύ της μείωσης του μεριδίου ακροαματικότητας και του μεριδίου διαφήμισης για τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς. Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι λόγω πιθανού ντάμπιγκ των τιμών το STER αυξάνει ή, τουλάχιστον ότι διατηρεί το μερίδιο αγοράς του παρά τη μείωση του μεριδίου ακροαματικότητας των πελατών του. Αντίθετα, το STER χάνει μερίδιο στην αγορά διαφήμισης με τον ίδιο ρυθμό που οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς χάνουν ακροαματικότητα.

Πίνακας 9

Μερίδια στις αγορές θεαματικότητας και διαφήμισης

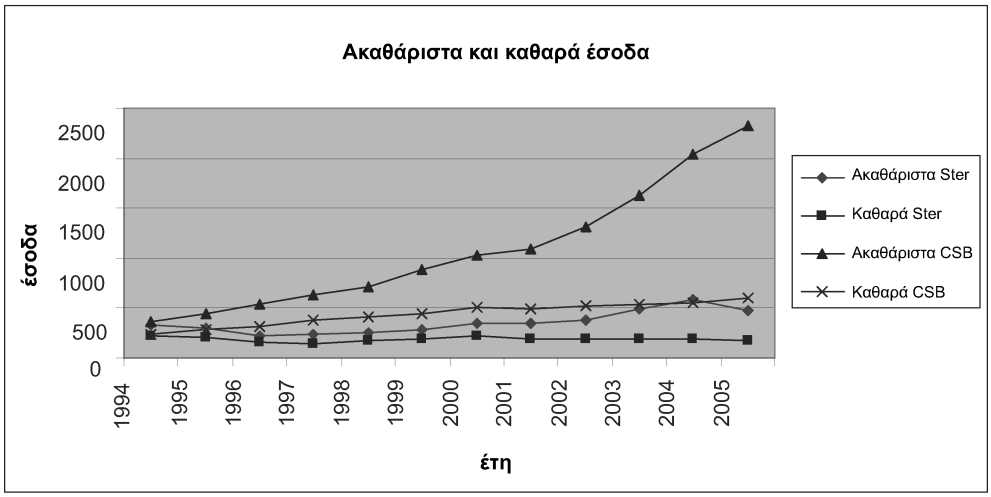
	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ακροαματικότητα CSB	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Διαφήμιση CSB	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Ακροαματικότητα PSB	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Διαφήμιση PSB	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

Πηγή: Επιστολή των αρχών των Κάτω Χωρών της 03.02.2006.

(168) Τέλος, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το STER χάνει διαφημιστικά έσοδα προκειμένου να αυξήσει το μερίδιο αγοράς του.

Διάγραμμα 1

Εξέλιξη των καθαρών και ακαθάριστων εσόδων

(169) Από τον Πίνακας 7 και το Διάγραμμα 1 μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το STER προσφέρει σημαντικές εκπτώσεις. Ωστόσο, από το διάγραμμα 1 μπορεί να συναχθεί επίσης το συμπέρασμα ότι παρά τις εν λόγω εκπτώσεις, τα καθαρά έσοδα από τις διαφημίσεις έχουν παραμείνει σχετικά σταθερά. Η χρήση εκπτώσεων δεν έχει οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές όσον αφορά τα έσοδα.

(170) Κατά συνέπεια, κανένα από τα χαρακτηριστικά που τυπικά συνοδεύουν μία συμπεριφορά πώλησης σε τιμές χαμηλότερες των κοινοτικών, δηλαδή: χαμηλότερες τιμές, αύξηση του μεριδίου αγοράς και προσωρινή απώλεια εσόδων, δεν φαίνεται να έχει παρουσιαστεί στην ολλανδική αγορά διαφήμισης. Θα πρέπει πάλι να τονιστεί, ότι το STER αποτελεί εταιρεία ανεξάρτητη από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς των οποίων τα έσοδα μεταφέρονται απευθείας στον προϋπολογισμό ΜΜΕ. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι το STER προσέφερε τιμές χαμηλότερες των κοινοτικών ώστε να απωλέσει έσοδα και να αυξήσει την ανάγκη πρόσθετης κρατικής χρηματοδότησης του συστήματος δημόσιας ραδιοτηλεόρασης.

8.5.2.2 *Σημείο αναφοράς για τις τιμές διαφήμισης*

(171) Η SBS Broadcasting BV ισχυρίστηκε ότι μόνο η σύγκριση τιμών μεταξύ των τιμών της ομάδας 20-49 που πληρώνονται στο STER ή στην IP και/ή στην SBS δεν μπορεί να αποτελέσει αποκλειστικό κριτήριο προκειμένου να διαπιστωθεί εάν το STER προσφέρει τιμές χαμηλότερες των κοινοτικών.

(172) Η SBS δηλώνει επιπλέον ότι καταρχήν, οι διαφημιστές είναι πρόθυμοι να καταβάλουν ένα πρόσθετο ποσό για την ομάδα 20-49 που προσφέρει το STER, διότι το STER έχει πρόσβαση και σε άτομα εκτός της ομάδας στόχου. Επιπλέον, οι τιμές του STER για την ομάδα 13+ (την κατηγορία των εφήβων) για πραγματική παράδοση είναι στην πραγματικότητα κατά πολύ χαμηλότερες από τις τιμές των εμπορικών ανταγωνιστών για την ομάδα 13+. Τα θέματα αυτά υποβλήθηκαν από την Επιτροπή στις αρχές των Κάτω Χωρών ([67]).

(173) Όσον αφορά το πρώτο θέμα, θα πρέπει να γίνει σαφές από την αρχή ότι οι διαφημιστικές εταιρείες αποσκοπούν σε μία ομάδα στόχου όταν διαφημίζουν τα προϊόντα τους. Η θεαματικότητα εκτός της ομάδας στόχου είναι άνευ σημασίας. Ένα από τα κριτήρια για την αγορά διαφημιστικού χρόνου είναι η επιλεκτικότητα των θεατών στόχου. Εάν ο διαθέσιμος διαφημιστικός χρόνος δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο της επιλεκτικότητας, δηλαδή υπάρχει σε μεγάλο βαθμό «χαμένος χρόνος» (θεατές των διαφημίσεων εκτός της ομάδας στόχου) τότε ο διαθέσιμος χρόνος διαφήμισης καθίσταται λιγότερο ενδιαφέρων. Λόγω του γεγονότος ότι ο διαφημιστικός χρόνος που πωλεί το STER έχει χαμηλή επιλεκτικότητα, δηλαδή προσελκύει ευρύ φάσμα θεατών, σύμφωνα με τις αρχές των Κάτω Χωρών, το STER δυσκολεύεται στην πραγματικότητα να διατηρήσει τις διαφημιστικές τιμές του. Δεύτερο, η ομάδα 13+ είναι λιγότερο σημαντική από την ομάδα 20-49. Οι πληροφορίες στον Πίνακας 5 δείχνουν τη σχετικά χαμηλή σημασία της ομάδας 13+ (εμπιστευτικές πληροφορίες) και δηλώνουν σαφώς ότι η ομάδα 13+ δεν είναι αποφασιστικής σημασίας για τη σύγκριση των τιμών. Όπως δήλωσαν οι αρχές των Κάτω Χωρών, η ομάδα 20-49 έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία. Το γεγονός ότι η τιμή της ομάδας 13+ είναι χαμηλότερη στο STER δεν αποτελεί καθαυτό απόδειξη ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς προσφέρουν γενικά τιμές χαμηλότερες των κοινοτικών.

8.5.2.3 *Συμπέρασμα όσον αφορά τις διαφημίσεις*

(174) Κατά συνέπεια, παρά το γεγονός ότι το STER προσφέρει σημαντικές εκπτώσεις, τα συνολικά έσοδα που προκύπτουν από τις διαφημίσεις δεν μειώθηκαν αλλά παρέμειναν σταθερά. Αφού εξέτασε τα άλλα επιχειρήματα και τις απαντήσεις των αρχών των Κάτω Χωρών, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει προς το παρόν καμία απόδειξη ότι το STER δεν επιχείρησε να μεγιστοποιήσει τα διαφημιστικά έσοδά του και ότι η συμπεριφορά του θα αύξανε την ανάγκη κρατικής χρηματοδότησης.

8.5.3 ***Ποδοσφαιρικά δικαιώματα***

(175) Κατά την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή είχε δηλώσει ότι δεν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς κατέβαλαν μία τιμή για δικαιώματα ποδοσφαιρικής μετάδοσης που ήταν διαρθρωτικά υψηλότερη της αγοραίας αξίας. Ένας από τους λόγους ήταν ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς προσέφεραν μεγαλύτερα ποσά κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων από αυτά που οι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς ήταν διαθέσιμοι να προσφέρουν. Η CLT-UFA κατήγγειλε ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς των Κάτω Χωρών πληρώνουν υπερβολικές τιμές για ποδοσφαιρικά δικαιώματα. Η Επιτροπή δήλωσε ότι θα εξετάσει περαιτέρω την κατάσταση.

(176) Από την επακόλουθη έρευνα δεν προέκυψαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς υπέβαλαν υψηλότερη προσφορά από τους εμπορικούς, ούτε ότι οι δημόσιοι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς έχουν αποκτήσει δικαιώματα όσον αφορά κάποιο ποδοσφαιρικό γεγονός κατά τρόπο που να αποκλείει τους ανταγωνιστές από την αγορά. Πράγματι, η Επιτροπή διαπίστωσε παραδείγματα σημαντικών ποδοσφαιρικών δικαιωμάτων που κατείχαν οι εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί φορείς κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου (βλέπε παράγραφο 55 ανωτέρω)

(177) Ωστόσο, μολονότι δεν προσδιορίστηκαν συγκεκριμένες αντιανταγωνιστικές πρακτικές στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, το ερώτημα εάν το σύστημα καθαυτό προσφέρει επαρκείς εγγυήσεις κατά της δυνατότητας αντιανταγωνιστικής συμπεριφοράς θα αποτελέσει το αντικείμενο της διαδικασίας E-5/2005 για υφιστάμενη ενίσχυση.

9 **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(178) Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι έχει χορηγηθεί υπεραντιστάθμιση ύψους 98,365 εκατ. ευρώ μέσω μέτρων κρατικής ενίσχυσης, που δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να ανακτηθεί από την NOS για τις λειτουργίες που ασκεί ως ΡΟ.

(179) Ωστόσο, λόγω του γεγονότος ότι η υπεραντιστάθμιση υπερβαίνει τις συνολικές ειδικές πληρωμές προς τον ΡΟ συνολικού ύψους 76,3 εκατ. ευρώ, η ανάκτηση θα περιοριστεί στο ποσό των 76,327 εκατ. ευρώ συν τους τόκους, διότι η «υπόλοιπη» υπεραντιστάθμιση χορηγήθηκε μέσω καθεστώτων υφιστάμενης ενίσχυσης και δεν είναι δυνατόν να ανακτηθεί.

([67]) Επιστολή αρχές των Κάτω Χωρών της 4ης Ιανουαρίου 2005.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η *ειδική* κρατική ενίσχυση που χορήγησαν οι Κάτω Χώρες στην NOS για τη λειτουργία που ασκεί ως ΡΟ δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

2. Η ασυμβίβαστη *ειδική* κρατική ενίσχυση ανακτάται από την NOS. Το ποσό προς ανάκτηση ανέρχεται σε 76,327 εκατ. ευρώ, συν τους τόκους.

3. Η *ειδική* κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε στους επιμέρους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς συμβιβάζεται με την κοινή αγορά υπό τον όρο ότι, στον βαθμό που η ενίσχυση οδηγεί σε υπεραντιστάθμιση των καθηκόντων δημόσιας υπηρεσίας, το πλεόνασμα διατηρείται σε απόθεμα ειδικού σκοπού, το ποσό του οποίου δεν υπερβαίνει το 10 % του ετήσιου προϋπολογισμού του ραδιοτηλεοπτικού φορέα και υπό τον όρο ότι οι Κάτω Χώρες παρακολουθούν τακτικά την τήρηση του εν λόγω ορίου.

Άρθρο 2

1. Οι Κάτω Χώρες λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να ανακτήσουν από τον ΡΟ την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 1 και τέθηκε παράνομα στη διάθεση του αποδέκτη.

2. Η ανάκτηση πραγματοποιείται ανυπερθέτως και σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας, υπό τον όρο ότι αυτές επιτρέπουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης. Επί των ανακτωμένων ποσών οφείλονται τόκοι από τον χρόνο κατά τον οποίο τα ποσά τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι την πραγματική τους ανάκτηση.

3. Ο οφειλόμενος τόκος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 υπολογίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στα άρθρα 9 και 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ([68]).

4. Εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης οι Κάτω Χώρες δίνουν εντολή στο δικαιούχο που αναφέρεται στο άρθρο 1 να επιστρέψει την παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση καθώς και τους οφειλόμενους τόκους.

Άρθρο 3

Οι Κάτω Χώρες ενημερώνουν την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έλαβαν και προτίθενται να λάβουν για την εφαρμογή της χρησιμοποιώντας το ερωτηματολόγιο που επισυνάπτεται στο παράρτημα 1 της παρούσας απόφασης. Στο ίδιο χρονικό διάστημα οι Κάτω Χώρες υποβάλλουν όλα τα έγγραφα που αποδεικνύουν ότι έχει κινηθεί η διαδικασία ανάκτησης κατά του δικαιούχου της παράνομα χορηγηθείσας και ασυμβίβαστης ενίσχυσης.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Βρυξέλλες, 22 Ιουνίου 2006.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής

([68]) ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ C 2/2004

1. **Συνολικός αριθμός δικαιούχων και συνολικό ποσό της υπό ανάκτηση ενίσχυσης**

1.1 Εξηγείστε αναλυτικά με ποιον τρόπο θα υπολογιστούν οι καταβλητέοι τόκοι επί του ποσού της υπό ανάκτηση ενίσχυσης;

— Το κεφάλαιο

— Οι τόκοι

1.2 Ποιο είναι το συνολικό ποσό της παράνομα χορηγηθείσας ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί (ακαθάριστα ισοδύναμα ενίσχυσης· τιμές …):

1.3 Ποιος είναι ο συνολικός αριθμός δικαιούχων από τους οποίους πρέπει να ανακτηθεί παράνομα χορηγηθείσα ενίσχυση:

2. **Σχεδιαζόμενα και ήδη ληφθέντα μέτρα για την ανάκτηση της ενίσχυσης**

2.1 Περιγράψτε αναλυτικά τα σχεδιαζόμενα και ήδη ληφθέντα μέτρα για την άμεση και πραγματική ανάκτηση της ενίσχυσης. Αναφέρετε επίσης, εφόσον υπάρχει, τη νομική βάση για τα ληφθέντα/σχεδιαζόμενα μέτρα.

2.2 Μέχρι ποια ημερομηνία θα έχει ολοκληρωθεί η ανάκτηση της ενίσχυσης;

3. **Στοιχεία από τους επιμέρους δικαιούχους**

Αναφέρατε λεπτομερή στοιχεία για κάθε ένα από τους δικαιούχους από τους οποίους πρόκειται να ανακτηθεί παράνομα χορηγηθείσα ενίσχυση στον κατωτέρω πίνακα.

Ταυτότητα του δικαιούχου	Ποσό της παράνομα χορηγηθείσας ενίσχυσης (*) Νόμισμα: ….	Επιστραφέντα ποσά (°) Νόμισμα:…

(*) Ποσό της ενίσχυσης που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου (σε ακαθάριστα ισοδύναμα ενίσχυσης· σε τιμές ….).
(°) Επιστραφέντα ακαθάριστα ποσά (συμπεριλαμβανομένων τόκων).